

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W KOSZALINIE

Załącznik
do Uchwały Nr XLI/618/2014
Rady Miejskiej w Koszalinie
z dnia 27 marca 2014r.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W KOSZALINIE ZA 2013 ROK

KOSZALIN 2014

SPIS TREŚCI

WSTĘP	4
1. STRUKTURA ORGANIZACYJNA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ	4
2. KADRA OŚRODKA	5
2.1. ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIE	5
2.2. KWALIFIKACJE I WYKSZTAŁCENIE PRACOWNIKÓW.....	7
2.2.1. DOKSZTAŁCANIE I SZKOLENIA PRACOWNIKÓW	9
3. ŚRODKI FINANSOWE WYDATKOWANE W 2013 ROKU	9
4. ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ OŚRODEK	13
4.1. ZADANIA WŁASNE GMINY	13
4.1.1. ZASIŁKI CELOWE I OKRESOWE, SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE SPOŁECZNE	13
4.1.2. ZASIŁKI STAŁE	15
4.1.3. DOŻYWIANIE	16
4.1.4. USŁUGI OPIEKUŃCZE	16
4.1.5. ŚWIADCZENIE CAŁODOBOWYCH USŁUG OPIEKUŃCZYCH I BYTOWYCH	17
4.1.6. SPRAWIANIE POGRZEBÓW	17
4.1.7. DODATKI MIESZKANIOWE	18
4.1.8. WSPARCIE OSÓB W PODESZŁYM WIEKU	19
4.1.9. ZAPEWNIENIE SCHRONIENIA I POMOC OSOBOM BEZDOMNYM	20
4.1.10. UMIESZCZANIE W DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ	21
4.1.11. MIESZKANIA CHRONIONE	22
4.1.12. SKŁADKI ZDROWOTNE	23
4.2. ZADANIA ZLECONE GMINIE	23
4.2.1. SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI	23
4.2.2. WYPŁACANIE WYNAGRODZENIA ZA SPRAWOWANIE OPIEKI.....	24
4.2.3. POMOC DLA RODZIN POSZKODOWANYCH W WYNIKU ZDARZEŃ NOSZĄCYCH ZNAMIONA KLĘSKI ŻYWIOŁOWEJ.....	24
4.2.4. ŚWIADCZENIA RODZINNE, PIELĘGNACYJNE I FUNDUSZ ALIMENTACYJNY	24
4.2.4.1. ŚWIADCZENIA RODZINNE.....	24
4.2.4.2. ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO	30
4.2.4.3. OBSŁUGA DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH.....	31
4.3. ZADANIA WŁASNE POWIATU	32
4.3.1. ORGANIZATOR RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ	34
4.3.2. KIEROWANIE DZIECI DO PLACÓWEK OPIEKUŃCZO- WYCHOWAWCZYCH	37
4.3.3. UDZIELANIE POMOCY W INTEGRACJI ZE ŚRODOWISKIEM OSOBOM PEŁNOLETNIM MAJĄCYM TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU SIĘ DO ŻYCIA, MŁODZIEŻY OPUSZCZAJĄCEJ PLACÓWKI OPIEKUŃCZO- WYCHOWAWCZE TYPU RODZINNEGO I SOCJALIZACYJNEGO, ZAKŁADY POPRAWCZE, RODZINY ZASTĘPCZE.....	38
4.3.4. PROWADZENIE PORADNICTWA SPECJALISTYCZNEGO	39
4.3.5. REHABILITACJA SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	40
5. MIERNIKI REALIZOWANYCH ZADAŃ	43
5.1. ŚWIADCZENIOBIORCY SYSTEMU POMOCY SPOŁECZNEJ	43
5.2. POWODY PRYZNANIA POMOCY RODZINOM OBJĘTYM POMOCĄ SPOŁECZNĄ	44
5.3. DECYZJE I ODWOŁANIA.....	45
5.4. SKARGI	46
6. POMOC ŚRODOWISKOWA	46
6.1. PRACA SOCJALNA	47
6.2. KONTRAKT SOCJALNY	47
6.3. ASYSTENT RODZINY	48
6.4. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE	49

6.5.	POMOC DLA OSÓB OPUSZCZAJĄCYCH ZAKŁADY KARNE	50
6.6.	DZIAŁALNOŚĆ KLUBU INTEGRACJI SPOŁECZNEJ.....	50
7.	REALIZACJA PROGRAMÓW I PROJEKTÓW DOTYCZĄCYCH DZIAŁAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ	52
7.1.	„KOSZALIŃSKI PROGRAM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ – START”	52
7.2.	„WEKTOR ZMIAN – KOSZALIŃSKI PROGRAM WSPIERANIA WYCHODZENIA Z BEZDOMNOŚCI”	53
7.3.	„NOWY ZAWÓD – NOWA PERSPEKTYWA”	55
7.4.	PROJEKT „WCZEŚNIEJ. SPRAWNIEJ. SKUTECZNIEJ. GODNIEJ. EFEKTYWNIEJ.” – WSPARCIE KOSZALIŃSKIEGO SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE	56
7.5.	WOLONTARIAT DLA DZIECI I MŁODZIEŻY Z RODZIN ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM	56
7.6.	PROGRAMY FINANSOWANE ZE ŹRÓDEŁ ZEWNĘTRZNYCH.....	58
7.6.1.	PROGRAM KOREKCYJNO- EDUKACYJNY DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE	58
7.6.2.	RESORTOWY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ.....	58
8.	INNE ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ MOPS	59
8.1.	USŁUGI TRANSPORTOWE DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	59
8.2.	WIGILIA MIEJSKA	60
8.3.	WYPOCZYNEK LETNI	60
8.4.	ZABAWA MIKOŁAJKOWO-ŚWIĄTECZNA DLA DZIECI PRZEBYWAJĄCYCH W PIECZY ZASTĘPCZEJ	60
8.5.	STAŻE ZAWODOWE, ROBOTY PUBLICZNE I PRAKTYKI STUDENCKIE	60
8.6.	PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE	61
8.7.	KANDYDACI NA KURATORÓW OSÓB CZĘŚCIOWO UBEZWŁASNOWIENI ORAZ OPIEKUNÓW PRAWNYCH.....	62
8.8.	UDZIAŁ W PROGRAMACH LOKALNYCH	62
8.8.1.	PROGRAM ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ OCHRONY PORZĄDKU PUBLICZNEGO I BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI PN. „BEZPIECZNY KOSZALIN”	62
8.8.2.	„STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIASTA KOSZALINA NA LATA 2009-2015”	62
8.8.3.	KOSZALIŃSKI PROGRAM WYCHODZENIA Z BEZDOMNOŚCI I ŁAGODZENIA JEJ SKUTKÓW NA LATA 2010-2015 „DROGOWSKAZ”	63
9.	WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI I ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	64
10.	DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNO –PROMOCYJNA.....	68
11.	WYBRANE DZIAŁANIA W CELU POPRAWY FUNKCJONOWANIA OŚRODKA	70
12.	POTRZEBY	70
	WYKAZ TABEL.....	72
	WYKAZ WYKRESÓW	73

Wstęp

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, (Dz.U.2013.182 z późn. zm.) kierownik ośrodka pomocy społecznej składa coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka i przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej, natomiast zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U.2013.135 z późn. zm.) przedstawia sprawozdanie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Sprawozdanie niniejsze, ze względu na komplementarny zakres informacji wynikających ze spełnienia obydwu powołanych wyżej obowiązków sprawozdawczych, prezentuje te informacje łącznie.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koszalinie jest jednostką budżetową, powołaną do realizacji zadań własnych gminy i powiatu oraz zadań zleconych miastu przez administrację rządową. W 2013 r. Ośrodek działał na podstawie Statutu przyjętego Uchwałą Nr XVII/215/2011 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 22 grudnia 2011 r. z późn. zm. oraz Zarządzenia nr 64 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koszalinie z dnia 2 lipca 2013 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koszalinie z późn. zm.

Podstawowym aktem prawnym, na podstawie, którego funkcjonuje Ośrodek, jest ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U.2013.182 z późn. zm.). Oprócz zadań wynikających z w/w ustawy Ośrodek realizuje również zadania wynikające z innych ustaw, a w szczególności z:

- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U.2013.135 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz.U.2011.127.721 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U.2013.966 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U.2013.1456),
- ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U.2012.1228 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.2005.180.1493 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz.U.2005.267.2259 z późn. zm.).

1. Struktura organizacyjna Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r., zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koszalinie stanowiącym załącznik do Zarządzenia nr 64 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koszalinie z dnia

2 lipca 2013 r., w skład wewnętrznej struktury organizacyjnej Ośrodka wchodziły następujące komórki organizacyjne:

- Dział Administracyjno – Techniczny
- Dział Finansowo – Księgowy
- Dział Obsługi Świadczeń
- Dział Opieki Zastępczej (Zespół ds. Pieczy Zastępczej, Zespół ds. Świadczeń Pieczy Zastępczej)
- Dział Organizacji i Kadr
- Dział Projektów Rozwojowych (Klub Integracji Społecznej)
- Dział Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Dodatków Mieszkaniowych
- Dział Usług Opiekuńczych
- Rejon Pracy Socjalnej nr 1
- Rejon Pracy Socjalnej nr 2
- Rejon Pracy Socjalnej nr 3
- Rejon Pracy Socjalnej nr 4 (Zespół ds. Bezdomności)
- Zespół ds. Asysty Rodzinnej
- Zespół Informatyków
- Zespół Kontroli i Analiz
- Zespołu ds. Koordynacji Działań w Zakresie Przeciwdziałania Przemocy
- Zespół Poradnictwa Specjalistycznego
- Zespół Radców Prawnych
- Stanowisko ds. bhp
- Ośrodek Wsparcia „Złoty Wiek”

2. Kadra Ośrodka

2.1. Zatrudnienie i wynagrodzenie

Według stanu na dzień 31.12.2013 r., zadania własne gminy i powiatu oraz zadania zlecone miastu przez administrację rządową realizowało 216 pracowników. Struktura i stan zatrudnienia kadry Ośrodka przedstawiały się następująco:

- liczba etatów - 213,63
- liczba osób zatrudnionych - 216 pracowników, w tym:
- kierownicze stanowiska urzędnicze - 16,
- stanowiska urzędnicze - 85,
- stanowiska pomocnicze i obsługi - 111,
- Dyrektor, Zastępcy Dyrektora i Główny Księgowy - 4.

Tabela nr 1. Zatrudnienie w Ośrodku w podziale na komórki wg stanu na 31.12.2013 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba osób
1	Kierownictwo	4
2	Dział Administracyjno-Techniczny	15
3	Dział Finansowo – Księgowy	13
4	Dział Obsługi Świadczeń	15
5	Dział Opieki Zastępczej	9
6	Zespół ds. Pieczy Zastępczej	2
7	Dział Organizacji i Kadr	6
8	Dział Projektów Rozwojowych	6
9	Klub Integracji Społecznej	4
10	Dział Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Dodatków Mieszkaniowych	26
11	Dział Usług Opiekuńczych	43
12	Rejon Pracy Socjalnej nr 1	11
13	Rejon Pracy Socjalnej nr 2	12
14	Rejon Pracy Socjalnej nr 3	13
15	Rejon Pracy Socjalnej nr 4 (Zespół ds. Bezdomności)	14
16	Zespół ds. Asysty Rodzinnej	2
17	Zespół Informatyków	2
18	Zespół Kontroli i Analiz	3
19	Zespół ds. Koordynacji Działań w Zakresie Przeciwdziałania Przemocy	4
20	Zespół Poradnictwa Specjalistycznego	5
21	Zespół Radców Prawnych	3
22	Stanowisko ds. bhp	1
23	Ośrodek Wsparcia „Złoty Wiek”	3
Razem		216

Źródło: MOPS Koszalin

Tabela nr 2. Pracownicy zatrudnieni na stanowisku pracownik socjalny wg stanu na dzień 31.12.2013 r.*

Lp.	Dział	Stanowisko	Liczba osób
1	Dział Opieki Zastępczej	Pracownik socjalny	5
2	Dział Projektów Rozwojowych - Klub Integracji Społecznej	Pracownik socjalny	4
3	Dział Usług Opiekuńczych	Pracownik socjalny	5
4	Rejon Pracy Socjalnej nr 1	Pracownik socjalny	9
5	Rejon Pracy Socjalnej nr 2	Pracownik socjalny	10
6	Rejon Pracy Socjalnej nr 3	Pracownik socjalny	11
7	Rejon Pracy Socjalnej nr 4 (Zespół ds. Bezdomności)	Pracownik socjalny	12
8	Zespół ds. Koordynacji Działań w Zakresie Przeciwdziałania Przemocy	Pracownik socjalny	3
Razem			59

* Dotyczy osób zatrudnionych na stanowisku pracownik socjalny, starszy pracownik socjalny, specjalista pracy socjalnej, starszy specjalista pracy socjalnej.

Źródło: MOPS Koszalin

Na dzień 31 grudnia 2013 r. Ośrodek zatrudniał 59 pracowników socjalnych tj., na jednego pracownika socjalnego przypadało 1.853 mieszkańców. W związku z powyższym Ośrodek spełniał wymóg art.110 ust.11 ustawy o pomocy społecznej.

Przeciętne wynagrodzenie kadry Ośrodka wyniosło 2.795,74 zł (w tym 4 etaty kierownictwa), natomiast przeciętne wynagrodzenie 59 osób zatrudnionych na stanowisku pracownik socjalny wyniosło 2.865,21 zł.

Pracownicy Ośrodka zatrudnieni na stanowiskach urzędniczych podlegają corocznej ocenie kwalifikacyjnej. Na przestrzeni 2013 r. oceną objęto 99 pracowników, z których:

- 68 osób (tj. 69 % ogółu badanych) otrzymało ocenę bardzo dobrą,
- 30 osób (tj. 30 % ogółu badanych) otrzymało ocenę dobrą,
- 1 osoba (tj. 1 % ogółu badanych) otrzymała ocenę zadawalającą.

2.2. Kwalifikacje i wykształcenie pracowników

Kadra kierownicza i pracownicy merytoryczni posiadają wymagane wykształcenie, ponadto wszystkim pracownikom stwarzane są warunki umożliwiające podnoszenie kwalifikacji zawodowych w ramach szkoleń, kursów, seminariów.

Tabela nr 3. Wykształcenie pracowników Ośrodka w podziale na komórki wg stanu na 31.12.2013 r.

Komórka organizacyjna	podstawowe	zasadnicze	średnie	licencjackie	magisterskie	podyplomowe
Dyrektor					1	1
Zastępca Dyrektora					2	2
Główny Księgowy			1			
Dział Administracyjno-Techniczny		5	4	2	4	1
Dział Finansowo – Księgowy			7		6	3
Dział Obsługi Świadczeń			8	2	5	2
Dział Opieki Zastępczej			1		8	1
Zespół ds. Pieczy Zastępczej					2	1
Dział Organizacji i Kadr			1	1	4	
Dział Projektów Rozwojowych				1	5	1
Klub Integracji Społecznej					4	
Dział Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Dodatków Mieszkaniowych			6	4	16	3
Dział Usług Opiekuńczych	13	7	15	2	6	4
Rejon Pracy Socjalnej nr 1			3	4	4	1
Rejon Pracy Socjalnej nr 2			5	1	6	1
Rejon Pracy Socjalnej nr 3			3	1	9	
Rejon Pracy Socjalnej nr 4 (Zespół ds. Bezdomności)			5		9	3
Zespół ds. Asysty Rodzinnej					2	
Zespół Informatyków					2	
Zespół Kontroli i Analiz					3	1
Zespół ds. Koordynacji Działań w Zakresie Przeciwdziałania Przemocy			1	1	2	1
Zespół Poradnictwa Specjalistycznego					5	3
Zespół Radców Prawnych					3	
Stanowisko ds. bhp					1	1
Ośrodek Wsparcia „ Złoty Wiek”	1		1		1	1
Razem	14	12	61	19	110	31

Źródło: MOPS Koszalin

2.2.1. Doksztalcanie i szkolenia pracowników

W 2013 r. pracownicy Ośrodka doksztalcali się na:

- studiach licencjackich - 1 osoba,
- studiach magisterskich - 4 osoby,
- studiach podyplomowych - 3 osoby.

W roku sprawozdawczym 207 pracowników Ośrodka uczestniczyło w 80 różnego typu szkoleniach. 4 pracowników podnosi kwalifikacje w ramach projektu systemowego „Profesjonalne kadry – lepsze jutro II” prowadzonego przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego w Szczecinie.

3. Środki finansowe wydatkowane w 2013 roku

Na realizację zadań pomocy społecznej oraz utrzymanie komórek organizacyjnych w 2013 r. Ośrodek wydatkował środki w wysokości **53.210,5 tys. zł**, w tym:

- z budżetu miasta na zadania własne gminy **26.622,2 tys. zł**,
- z budżetu państwa na zadania zleczone gminie **20.105,8 tys. zł**,
- z budżetu miasta na zadania własne powiatu **5.311,9 tys. zł**,
- z budżetu państwa na zadania zleczone powiatowi **13,7 tys. zł**,
- z budżetu państwa na zadania własne powiatu realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej **72,8 tys. zł**,
- z budżetu państwa na zadania własne gminy realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej **39,8 tys. zł**,
- zadania własne gminy Program START **767,7 tys. zł**,
- zadania własne gminy Program WEKTOR **276,6 tys. zł**.

Ośrodek realizował także zadania z zakresu rehabilitacji społecznej, finansowane z Funduszu PFRON. Obsługa finansowa Funduszu odbywała się w Urzędzie Miejskim. W okresie od 01.01.2013 r. do 31.12.2013 r. wydatkowano na te zadania kwotę **2.226,6 tys. zł**. Ponadto realizowany był pilotażowy program „Aktywny samorząd” w ramach, którego przyznano dofinansowania w wysokości **136,9 tys. zł**.

Ze środków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2013 r. wydatkowano kwotę **135,00 tys. zł** z przeznaczeniem na zadania:

- Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego,
- Grupa terapeutyczna dla dzieci,
- Grupa terapeutyczna dla młodzieży,
- Wolontariat dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym,

- Organizacja imprez, spotkań oraz wypoczynku letniego (organizacja wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin objętych pomocą Ośrodka, organizacja zabawy mikołajkowo-świętecznej, organizacja Wigilii Miejskiej).

Tabela nr 4. Wydatki na realizację wszystkich zadań Ośrodka w latach 2012-2013

Rozdział	Treść	Wykonanie w 2012r. w tys. zł	Plan na 2013r. w tys. zł	Wykonanie w 2013r. w tys. zł	Dynamika (5:3) %	Dynamika (5:4) %
1	2	3	4	5	6	7
80113	Dowożenie uczniów do szkół	98,8	98,3	95,0	96,15%	96,64%
	zadania własne gminy	98,8	98,3	95,0	96,15%	96,64%
85195	Pozostała działalność	7,2	8,5	5,5	76,39%	64,71%
	zadania zlecone gminy	7,2	8,5	5,5	76,39%	64,71%
85201	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	478,5	1202,9	1153,6	241,09%	95,90%
	zadania własne powiatu	478,5	1202,9	1153,6	241,09%	95,90%
85202	Domy Pomocy Społecznej	3 372,20	3 674,5	3 608,5	107,01%	98,20%
	zadania własne gminy	3 372,20	3 674,5	3 608,5	107,01%	98,20%
85203	Ośrodki wsparcia	321,3	224,1	218,7	68,07%	97,59%
	zadania własne gminy	212,5	224,1	218,7	102,92%	97,59%
	zadania zlecone gminy	108,8				
85204	Rodziny zastępcze	3 177,30	3 740,4	3 513,7	110,59%	93,94%
	zadania własne powiatu	3 150,70	3 667,2	3 441,0	109,21%	93,83%
	zadania powierzone powiatu	26,6	73,2	72,7	273,31%	99,32%
85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy	7,7	59,5	47,3	614,29%	79,50%
	zadania zlecone powiatu	7,7	7,5	7,5	97,40%	100,00%
	zadania powierzone gminy		52,0	39,8		76,54%
85206	Wspieranie rodziny	90,5	80,2	73,0	80,66%	91,02%
	zadania własne powiatu	72,7			0,00%	
	zadania własne gminy	17,8	80,2	73,0	410,11%	91,02%
85212	Świadczenia rodzinne	19 711,40	20 201,4	19 751,1	100,20%	97,77%
	zadania własne gminy	387,3	390,0	371,5	95,92%	95,26%
	zadania zlecone gminy	19 324,10	19 811,4	19 379,6	100,29%	97,82%

85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej	273,7	323,7	300,3	109,72%	92,77%
	zadania własne gminy	152,7	192,0	186,5	122,13%	97,14%
	zadania zlecone gminy	121	131,7	113,8	94,05%	86,41%
85214	Zasiłki i pomoc w naturze	5 606,10	5 622,2	5 566,5	99,29%	99,01%
	zadania własne gminy	5 606,10	5 622,2	5 566,5	99,29%	99,01%
85215	Dodatki mieszkaniowe	4 234,10	5 060,0	5 030,3	118,80%	99,41%
	zadania własne gminy	4 234,10	5 060,0	5 030,3	118,80%	99,41%
85216	Zasiłki stałe	1 767,50	2 144,0	2 141,6	121,17%	99,89%
	zadania własne gminy	1 767,50	2 144,0	2 141,6	121,17%	99,89%
85218	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	692	716,3	716,3	103,51%	100,00%
	zadania własne powiatu	692	716,3	716,3	103,51%	100,00%
85219	Ośrodki Pomocy Społecznej	6 976,70	6 992,8	6 846,7	98,14%	97,91%
	zadania własne gminy	6 964,30	6 970,2	6 824,5	97,99%	97,91%
	zadania zlecone gminy	12,4	22,6	22,2	179,03%	98,23%
85220	Jednostki Specjalistyczne poradnictwa socjalnego, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	25,9	21,2	16,1	62,16%	75,94%
	zadania własne gminy	25,9	21,2	16,1	62,16%	75,94%
85228	Usługi opiekuńcze	1 638,50	1 695,8	1 677,7	102,39%	98,93%
	zadania własne gminy	1 463,50	1 516,2	1 501,2	102,58%	99,01%
	zadania zlecone gminy	175	179,6	176,5	100,86%	98,27%
85231	Pomoc dla cudzoziemców		6,2	6,2		100,00%
	zadania zlecone powiatu		6,2	6,2		100,00%
85232	Centra Integracji Społecznej	27	24,1	17,1	63,33%	70,95%
	zadania własne gminy	27	24,1	17,1	63,33%	70,95%
85278	Usuwanie skutków klęsk żywiołowych		5,0	3,7		74,00%
	zadania zlecone gminy		5,0	3,7		74,00%
85295	Pozostała działalność	1 200,40	1 384,7	1 377,2	114,73%	99,46%
	zadania własne gminy	955,8	978,8	971,7	101,66%	99,27%

	zadania zlecone gminy	241,8	404,9	404,5	167,29%	99,90%
	zadania własne powiatu	2,8	1,0	1,0	35,71%	100,00%
85395	Pozostała działalność	1 006,50	1 195,3	1 044,3	103,76%	87,37%
	zadania własne gminy – program „Koszaliński..... START”	676,7	890,7	767,7	113,45%	86,19%
	Zadanie własne gminy program „Wektor zmian.....”	329,8	304,6	276,6	83,87%	90,81%
	Ogółem	50 741,80	54 481,1	53 210,5	104,87%	97,67%

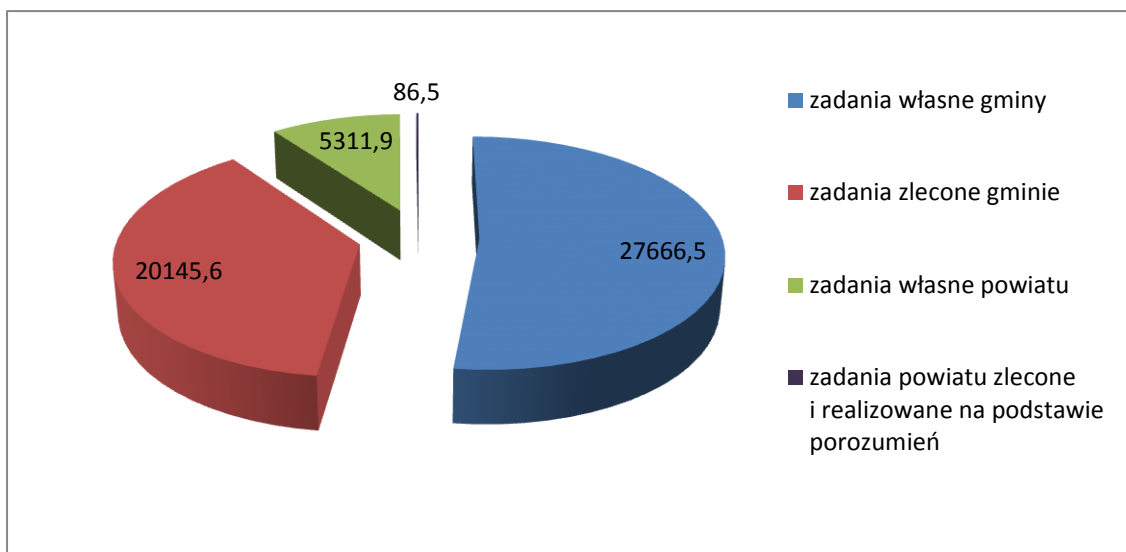
Źródło: MOPS Koszalin

Tabela nr 5. Wydatki realizowane przez Ośrodek w latach 2011-2013

Zadania	Wydatki w 2011 r. w tys. zł	Wydatki w 2012 r. w tys. zł	Wydatki w 2013 r. w tys. zł
Zadania własne gminy	24 416,10	26 292,00	27 666,50
Zadania zlecone gminie i realizowane na podstawie porozumień	19 808,30	19 990,30	20 145,60
Zadania własne powiatu	3 693,30	4 408,80	5 311,90
Zadania powiatu - zlecone powiatowi i realizowane na podstawie porozumień	300,1	50,7	86,5
Razem	48 217,80	50 741,80	53 210,50

Źródło: MOPS Koszalin

Wykres nr 1. Wydatki realizowane przez Ośrodek w 2013 r.

Źródło: MOPS Koszalin

W porównaniu z 2012 r. łączne wydatki realizowane przez Ośrodek w 2013 r. wzrosły o 2.468,70 tys. zł i dotyczyły wzrostu:

- kosztów utrzymania pensjonariuszy w dps,
- wydatków na wspieranie rodziny i pieczy zastępczej (wynagrodzenia dla rodzin zastępczych),
- świadczeń z tytułu dodatków mieszkaniowych,
- świadczeń - zasiłki stałe,
- wydatków na program dożywiania, sprawianie pogrzebów,
- wydatków na rządowy program dla osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne.

4. Zadania realizowane przez Ośrodek

4.1. Zadania własne gminy

4.1.1. Zasiłki celowe i okresowe, składki na ubezpieczenie społeczne

W ramach realizacji zadań własnych gminy przyznawano i wypłacano świadczenia pieniężne:

- zasiłek okresowy – przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie,
- zasiłek celowy – przyznawany na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej (w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego),
- w szczególnie uzasadnionych przypadkach ustawa o pomocy społecznej dopuszcza możliwość przyznania pomocy osobie lub rodzinie nie spełniających określonego

w ustawie kryterium dochodowego w formie specjalnego zasiłku celowego oraz zasiłku celowego w przypadku poniesienia strat w wyniku zdarzenia losowego.

Tabela nr 6. Realizacja pomocy w formie zasiłków celowych i okresowych oraz składek na ubezpieczenie społeczne w latach 2011-2013

L.p.	Formy pomocy	Wykonanie za 2011 r.		Wykonanie za 2012 r.		Wykonanie za 2013 r.		Dynamika (8:6) %
		Liczba osób	Kwota świadczeń* w tys. zł	Liczba osób	Kwota świadczeń* w tys. zł	Liczba osób	Kwota świadczeń* w tys. zł	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Zasiłki celowe w tym:	x	3 715,4	x	3 799,8	x	2934,2	77,22
1.1	Żywność	712	369,0	664	332,3	511	111,7	33,61
1.2	Opał	527	237,4	559	316,5	518	261,8	82,72
1.3	Odzież	723	99,7	830	131,2	729	95,4	72,71
1.4	Leki i leczenie	321	102,4	285	93,0	298	54,5	58,60
1.5	Posiłki	1 442	1 034,3	1 338	1 165,7	1295	1297,1	111,27
	w tym dotacja z budżetu państwa	x	581,5	x	567,4	x	541,4	95,42
1.6	Zasiłek na zakup posiłku	1 178	776,8	827	604,7	997	679,0	112,29
	w tym dotacja z budżetu państwa	x	465,8	x	359,3	x	394,2	109,71
1.7	Inne formy pomocy**	1 468	931,7	1 507	993,7	1268	397,0	39,95
1.8	Specjalne Zasiłki celowe	363	164,1	375	162,7	146	37,7	23,17
2	Zasiłki okresowe	1 840	2 505,6	1 865	2 812,8	2030	3655,2	129,95
3	Ogółem	x	6221,0	x	6612,6	x	6589,4	99,65

* kwota wydatkowana na zasiłki celowe wykazana została z wkładem własnym do programu pn. „Koszaliński Program Integracji Społecznej – START”

** inne formy pomocy + zasiłek celowy na pogrzeb

Źródło: MOPS Koszalin

Średnia wysokość zasiłku celowego w okresie sprawozdawczym wyniosła 81,10 zł, natomiast średnia wysokość zasiłku okresowego wyniosła 252,55 zł.

Z analizy danych zawartych w tabeli nr 6 wynika, że w porównaniu z rokiem ubiegłym:

- odnotowano znaczny spadek wydatków na zasiłki celowe na: żywność, opał, odzież, leki, inne formy pomocy i specjalne zasiłki celowe, oraz zmniejszenie liczby osób korzystających z tych form pomocy,
- odnotowano wzrost wydatków na posiłki przy jednoczesnym zmniejszeniu liczby osób objętych tą formą pomocy społecznej, oraz na zasiłek na zakup posiłku i wzrost liczby osób korzystających z tej formy pomocy,
- przeciętna wysokość zasiłku celowego zmalała w stosunku do roku 2012 o 26,39 zł. W roku 2012 wyniosła - 107,49 zł, natomiast w roku 2013 - 81,10 zł,
- w stosunku do roku 2012 wydatkowano w 2013 r. więcej środków na zasiłki okresowe; średnia wysokość zasiłku okresowego wyniosła w roku 2012 - 211,82 zł, a w roku 2013 – 252,55 zł (wzrost o 40,73 zł).

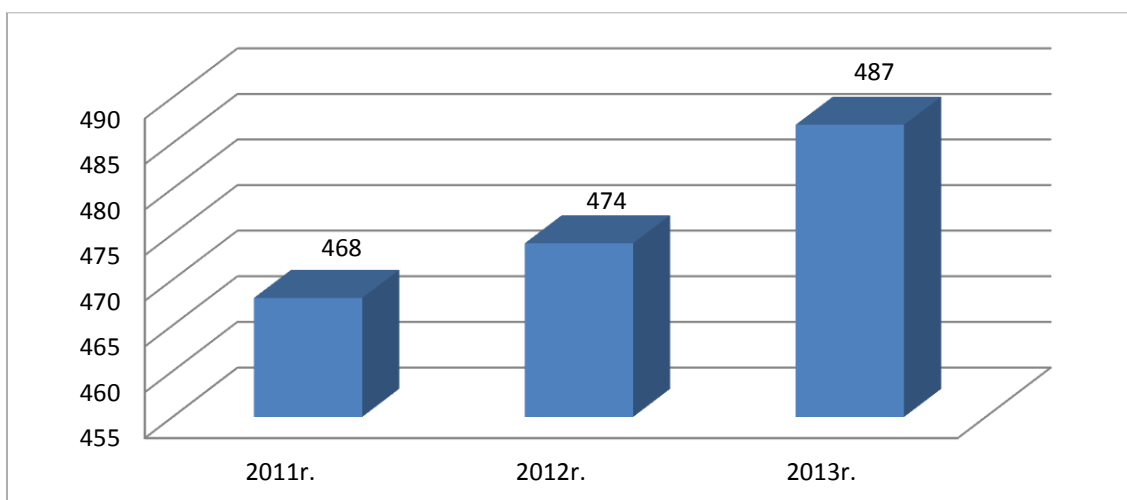
4.1.2. Zasiłki stałe

Zasiłek stały przysługuje:

- pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej,
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

W 2013 r. zasiłek stały przyznano 487 osobom na kwotę 2.141,7 tys. zł.

Wykres nr 2. Liczba osób korzystających z zasiłków stałych w latach 2011-2013

Źródło: MOPS Koszalin

W porównaniu z 2012 r. wystąpił wzrost o 2,7% liczby osób korzystających z zasiłku stałego.

4.1.3. Dożywianie

Ustawa z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, wprowadziła program realizowany w latach 2006-2009 wydłużony na lata 2006-2013, dotyczący zapewnienia pomocy w zakresie dożywiania dzieciom do 7 roku życia, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej oraz zapewnienia posiłku osobom jego pozbawionym. W ramach ww. programu oraz na podstawie Uchwały Nr XIX/290/2004 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 28 października 2004 r. w sprawie ustalenia zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej, z wyłączeniem wydatków na usługi oraz zasiłki na ekonomiczne usamodzielnienie, Ośrodek przyznawał pomoc w formie:

- gorącego posiłku w szkole dla dzieci i młodzieży,
- gorącego posiłku w stołówce dla osób dorosłych,
- zasiłku celowego na posiłek.

Powyższa pomoc przyznawana była w drodze decyzji administracyjnej.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy dziecko lub uczeń wyrażało chęć spożycia posiłku, również dyrektor szkoły lub przedszkola mógł udzielić pomocy w formie posiłku, która nie wymagała ustalania sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania przez Ośrodek decyzji administracyjnej. Liczba dzieci/uczniów, którym w ten sposób udzielono pomocy, nie mogła przekroczyć 20% liczby dzieci/uczniów dożywianych ogółem w szkołach i przedszkolach na terenie Koszalina w danym miesiącu na podstawie wydanych decyzji administracyjnych.

W roku sprawozdawczym dyrektorzy szkół i przedszkoli udzielili 145 dzieciom pomocy w formie gorącego posiłku na łączną liczbę 12.481 posiłków.

Z pomocy w formie posiłków i zasiłku celowego na zakup posiłku przyznanych decyzją administracyjną skorzystało:

- z posiłków – 1.295 osób,
- z zasiłku celowego na posiłek - 997 osób/rodzin, którym przyznano decyzją świadczenie (z tej formy pomocy skorzystało 1.910 osób będących w ww. rodzinach).

Środki na realizację programu zapewniono z dotacji Wojewody Zachodniopomorskiego w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w wysokości 935,6 tys. zł oraz środki własne gminy w wysokości 1.040,5 tys. zł. Ogółem na dożywianie w 2013 r. wydatkowano kwotę 1.976,10 tys. zł.

4.1.4. Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze należą do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnianie kontaktów

z otoczeniem. Osobom obłożnie chorym o największym stopniu dysfunkcji organizmu, całkowicie niezdolnym do samodzielnej egzystencji zapewnia się opiekę trzy razy w ciągu dnia, a także w dni wolne od pracy, niedziele i święta.

W 2013 r. usługami opiekuńczymi objęto 228 osób. Opiekę sprawowały 33 opiekunki etatowe, oraz w zależności od potrzeb od 11 do 14 osób miesięcznie realizujących usługi na podstawie umowy zlecenia.

Tabela nr 7. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych w latach 2011-2013

Rodzaj świadczenia	Liczba osób 2011 r.	Liczba osób 2012 r.	Liczba osób 2013 r.
Usługi opiekuńcze	218	220	228

Źródło: MOPS Koszalin

Odpłatność za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze ustalano na podstawie Uchwały Nr XXVIII/313/2008 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 23 października 2008 r. Na podstawie Zarządzenia Nr 5 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 16 stycznia 2013r. koszt jednej roboczogodziny ww. usług wyniósł 24,22 zł. Koszt świadczenia usług opiekuńczych wyniósł 1.501,20 tys. zł.

4.1.5. Świadczenie całodobowych usług opiekuńczych i bytowych

Brak możliwości zapewnienia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osób starszych wymagających z powodu wieku pomocy innych osób, powoduje konieczność wsparcia tych osób usługami opiekuńczymi i bytowymi świadczonymi całodobowo w formie rodzinnego domu pomocy. Zadanie to realizowane było przez Rodzinny Dom Pomocy „Ostoja”, mieszczący się w Koszalinie przy ul. Żytniej 54A, na podstawie umowy zawartej w dniu 31 grudnia 2012 r. i 21 czerwca 2013 r.

W roku sprawozdawczym z tej formy pomocy skorzystały 4 osoby z Koszalina. Miesięczny koszt utrzymania 1 osoby w placówce zgodnie z zawartymi umowami wynosił 2.500 zł.

4.1.6. Sprawianie pogrzebów

W 2013 r. sprawiono 22 pogrzeby (w tym: 2 pochówki dzieci martwo urodzonych), a łączny koszt świadczeń wyniósł 33,3 tys. zł.

Zadanie to realizowane było za pośrednictwem Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Koszalinie na podstawie podpisanych umów na sprawianie pochówku: osób bezdomnych, nieznanych, samotnych i dzieci martwo urodzonych, na które nie przysługuje zasiłek pogrzebowy oraz osób, na które przysługuje zasiłek pogrzebowy.

4.1.7. Dodatki mieszkaniowe

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym wypłacanym przez gminę, mającym na celu dofinansowanie do wydatków mieszkaniowych. Przysługuje najemcom, podnajemcom, członkom spółdzielni oraz właścicielom lokali mieszkalnych. Do świadczenia tego uprawnione są również osoby, zajmujące lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, ale oczekujące na przysługujący im lokal zamienny lub socjalny. Świadczenie wypłacane jest bezpośrednio na konto zarządcy budynku na zmniejszenie opłat czynszowych.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom, jeśli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy przed datą złożenia wniosku o przyznanie nie przekracza 1.454,51 zł w gospodarstwie jednoosobowym i 1.038,94 zł w gospodarstwie wieloosobowym. Warunkiem otrzymania dodatku mieszkaniowego jest spełnienie równocześnie trzech kryteriów określonych w ustawie, tj. posiadanie tytułu prawnego do zajmowanego lokalu mieszkalnego, nie przekroczenie granicznej powierzchni użytkowej mieszkania oraz dochodu.

Wartość wypłaconych świadczeń w 2013 r. wyniosła 5.030,3 tys. zł i była o 11,9% wyższa w porównaniu do 2012 r. Przeciętna wysokość jednego świadczenia w latach 2012 – 2013 wzrosła z 206,5 zł do 219,3 zł.

W zakresie dodatków mieszkaniowych wydano 4.869 decyzji administracyjnych, z tego 202 decyzje odmowne, co stanowi 4,15 % ogółu.

W okresie 2013 r. przeprowadzono 70 wywiadów środowiskowych, podczas których wnioskodawcy wykazali dodatkowe dochody nie ujęte w deklaracji wniosku na łączną kwotę 28,2 tys. zł, co miało wpływ na ograniczenie wysokości przyznanych dodatków mieszkaniowych.

Tabela nr 8. Liczba gospodarstw domowych, którym przyznano dodatki mieszkaniowe w latach 2011-2013

Liczba gospodarstw domowych, którym przyznano dodatki mieszkaniowe	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Ogółem	4 736	5 026	5 533
- najemcy ogółem	2 502	2 631	2 831
w tym:			
w zasobach gminy	2 292	2 415	2 589
w zasobach spółdzielni	146	148	173
w zasobach innych	64	68	69
- podnajmy lokali	176	264	408
- członkowie spółdzielni ogółem	1 477	1 496	1 603
w tym:			
lokatorskie	277	215	207
własnościowe	917	900	983
odrębna własność	283	381	413
- właściciele mieszkań we wspólnotach	482	542	598

- właściciele domów jednorodzinnych	5	5	5
- bez tytułu prawnego z prawem do lokalu socjalnego	94	88	88

Źródło: MOPS Koszalin

Tabela nr 9. Wypłata dodatków mieszkaniowych w latach 2011-2013

Użytkownicy mieszkań	2011 r.			2012 r.			2013 r.		
	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w tys. zł	Średnia wysokość świadczeń zł	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w tys. zł	Średnia wysokość świadczeń zł	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w tys. zł	Średnia wysokość świadczeń zł
Komunalnych	9 520	2 083,7	218,9	10 066	2 349,7	233,4	11 004	2 774,1	252,1
Spółdzielczych	6 956	1 135,5	163,2	6 808	1 190,4	174,9	7 470	1 333,5	178,5
Innych	2 925	485,6	166,0	3 629	694,0	191,2	4 469	922,7	206,5
Razem	19 401	3 704,8	190,9	20 503	4 234,1	206,5	22 943	5 030,3	219,3

Źródło: MOPS Koszalin

Tabela nr 10. Typy gospodarstw domowych, którym przyznano dodatki mieszkaniowe w latach 2011-2013

Wyszczególnienie	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Gospodarstwa domowe ogółem	4 736	5 026	5 533
o liczbie osób:			
1	1 683	1 723	1 862
2	1 063	1 181	1 318
3	876	954	1 040
4	654	696	806
5	302	307	332
6 i więcej	158	165	175

Źródło: MOPS Koszalin

4.1.8. Wsparcie osób w podeszłym wieku

Ośrodek Wsparcia „Złoty Wiek” działa na podstawie regulaminu organizacyjnego MOPS oraz własnego regulaminu wprowadzonego Zarządzeniem Dyrektora MOPS w Koszalinie Nr 46 z dnia 17.03.2011 r. ze zmianami.

Zasady odpłatności za pobyt w Ośrodku reguluje Uchwała Nr/43/2011 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 20.01.2011 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w Ośrodku Wsparcia „Złoty Wiek” funkcjonującym w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koszalinie. Osoby nie ponoszą opłat za pobyt w Ośrodku, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie

nie przekracza kwoty 250% odpowiedniego kryterium dochodowego określonego w art.8 ust.1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej.

Ośrodek jest placówką dziennego pobytu, dysponuje 30 miejscami i jest czynny od poniedziałku do piątku w godz. od 7.00 do 15.00. Z pobytu korzystają osoby starsze, samotne, o ograniczonej sprawności psychofizycznej, często mające trudności w samodzielnej egzystencji i funkcjonowaniu społecznym. Łącznie w 2013 r. dwie osoby zrezygnowały z pobytu w Ośrodku.

W 2013 r. podopieczni OW „Złoty Wiek” uczestniczyli w różnorodnych zajęciach kulturalnych, rekreacyjnych i turystycznych. Prowadzone były zajęcia plastyczne, muzyczne z zakresu rękodzieła artystycznego, a także kulinarne. Działalność Ośrodka opierała się również na współpracy z różnorodnymi instytucjami o zbliżonym charakterze (domy pomocy społecznej, kluby seniora). „Złoty Wiek” współpracował również z koszalińskimi przedszkolami, szkołami, środowiskowymi domami samopomocy i warsztatami terapii zajęciowej. Ponadto organizowane były imprezy rekreacyjne: pikniki, grzybobranie, grillowanie, wycieczki piesze, przejażdżki nad morze (do Mielna i Kołobrzegu).

Inne działania na rzecz podopiecznych Ośrodka:

- organizacja uroczystości z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Starszych w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym (15 października),
- wycieczki statkiem wycieczkowym „Kosałek” po jeziorze Jamno,
- udział w imprezach organizowanych w ramach Festiwalu „Integracja Ty i Ja”,
- organizacja imprezy karnawałowej i andrzejkowej w ramach „Spotkań Rodzinnych” – zabawa przy muzyce „na żywo”.

Nad całokształtem działań w OW „Złoty Wiek” czuwała kadra składająca się z 3 osób: kierownik, starszy opiekun i opiekun.

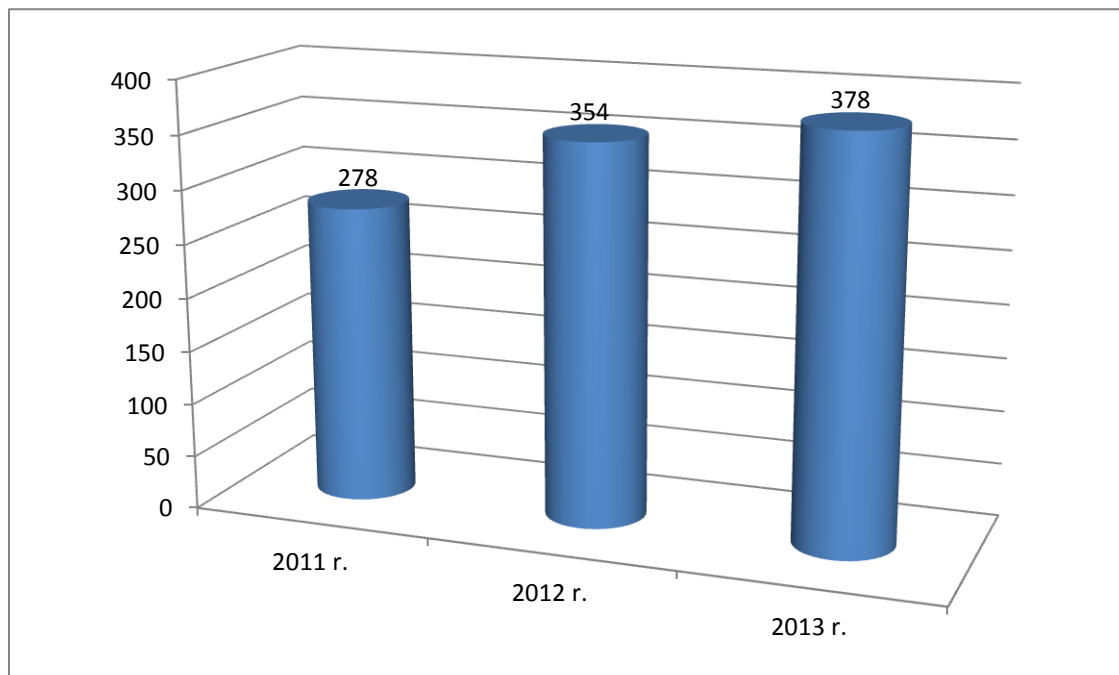
4.1.9. Zapewnienie schronienia i pomoc osobom bezdomnym

Zadanie zapewnienia schronienia osobom tego pozbawionym miasto Koszalin zleciło do realizacji Towarzystwu im. Św. Brata Alberta Koło w Koszalinie. Schronienie prowadzone jest w formie Schroniska dla bezdomnych (schronisko dla kobiet, kobiet z dziećmi i mężczyzn) oraz noclegowni dla kobiet i mężczyzn. W okresie zimowym funkcjonuje dodatkowo ogrzewalnia. Placówka zapewnia całodobowe schronienie dla 76 osób a w razie konieczności dla większej liczby osób. Schronisko dysponuje 14 miejscami dla kobiet i matek z dziećmi, 32 miejscami dla mężczyzn, w noclegowni 10 miejscami dla kobiet i 20 miejscami dla mężczyzn. Osoby korzystające ze schronienia utrzymywały się z pomocy finansowej Ośrodka oraz prac dorywczych, 4 osoby miały własne świadczenia.

Ze schronienia w 2013 r. skorzystało 378 osób w tym 307 mężczyzn, 57 kobiet, 14 dzieci. Z ogrzewalni skorzystało 122 mężczyzn i 115 kobiet. Na terenie Schroniska jest łaźnia dla osób bezdomnych przebywających w placówce, która jest dostępna nieodpłatnie przez całą dobę. Z kąpeli skorzystało 249 osób. W Schronisku funkcjonuje również kuchnia.

W 2013 r., jak co roku prowadzona była akcja „Zima”. Pracownicy socjalni wraz z funkcjonariuszami Policji oraz Straży Miejskiej patrolowali miejsca niemieszkalne oraz działki informując zastanych tam bezdomnych o możliwości skorzystania ze schronienia w schronisku oraz o innych formach pomocy. Z pomocy skorzystało 35 osób przebywających na działkach oraz 25 osób przebywających w innych miejscach niemieszkalnych.

Wykres nr 3. Liczba osób korzystających ze wsparcia Schroniska dla bezdomnych w latach 2011-2013

Źródło: MOPS Koszalin

W 2013 r. 10 osób bezdomnych otrzymało mieszkanie socjalne, 9 osób usamodzielniało się poprzez uzyskanie zatrudnienia, 9 osób przebywało w mieszkaniu treningowym, na stację wyprowadzono 80 osób, do prac społecznie użytecznych skierowano 6 osób, 10 osób bezdomnych objęto wsparciem asystenta osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością.

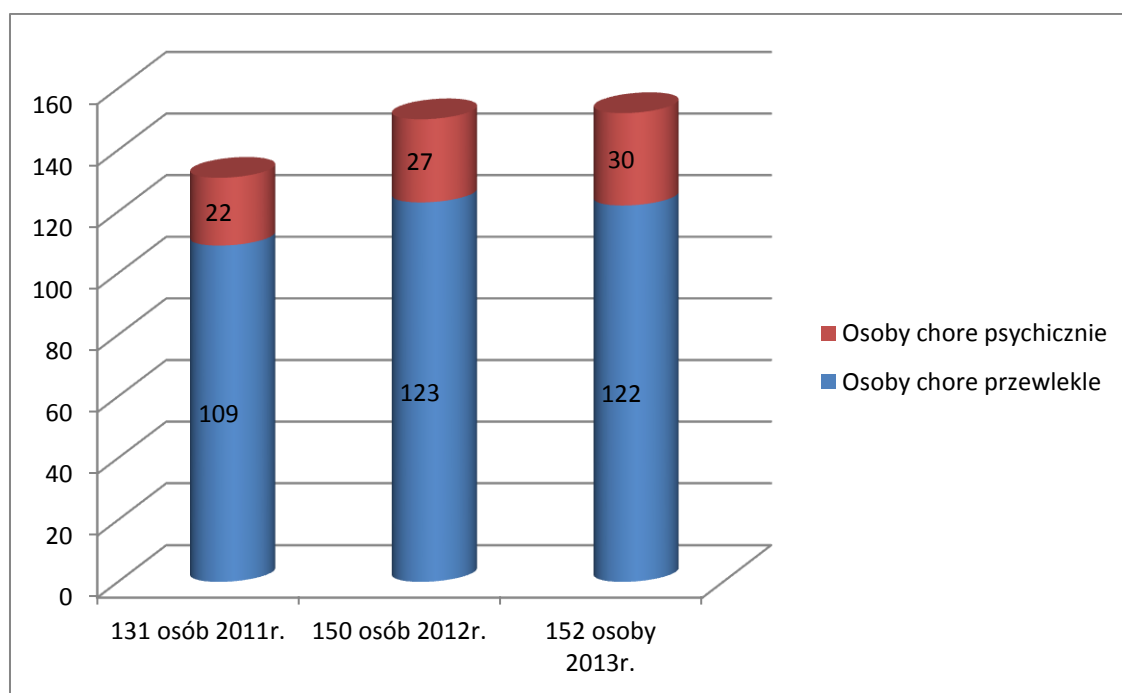
4.1.10. Umieszczanie w domach pomocy społecznej

Do zadań własnych gminy należy kierowanie osób do domów pomocy społecznej. O skierowanie może ubiegać się osoba wymagająca całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogąca samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie całodobowych usług opiekuńczych. W okresie sprawozdawczym umieszczono w domach pomocy społecznej 28 nowych osób. Na dzień 31 grudnia 2013 r. w domach pomocy społecznej umieszczone były 152 osoby z Koszalina, a 6 osób oczekiwało na umieszczenie w dps. Średni miesięczny koszt utrzymania pensjonariusza w domu pomocy społecznej w 2013 r. wyniósł 2.911,92 zł (w porównaniu do 2012 r. wzrost o 119,86 zł), a średni miesięczny koszt poniesiony przez gminę Koszalin za pobyt jednego mieszkańca w domu pomocy społecznej

wyniósł 2.116,66 zł. Ogółem koszty poniesione przez gminę za pobyt osób w domach pomocy społecznej wyniosły 3.608,5 tys. zł. Gmina ponosi opłatę za osobę skierowaną do domu pomocy społecznej w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez mieszkańca domu i jego małżonka, zstępnych przed wstępnymi.

Opłata za pobyt w dps dla mieszkańca domu wynosi nie więcej niż 70% jego dochodu, a dla małżonka, zstępnych przed wstępnymi – zgodnie z zawartą umową pomiędzy Ośrodkiem a małżonkiem, zstępnymi lub wstępnymi o wysokości świadczonej przez nich pomocy na rzecz osoby umieszczonej w domu pomocy społecznej.

Wykres nr 4. Liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej w latach 2011-2013

Źródło: MOPS Koszalin

4.1.11. Mieszkania chronione

Osobie, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki, w szczególności osobie z zaburzeniami psychicznymi, osobie opuszczającej rodzinę zastępczą, placówkę opiekuńczo-wychowawczą, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, zakład dla nieletnich, uchodźcy, może być przyznany pobyt w mieszkaniu chronionym.

Zasady pobytu i odpłatności w mieszkaniach chronionych reguluje Uchwała Nr XXXIII/518/2006 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 16 lutego 2006 r. Pobyt w mieszkaniu chronionym jest odpłatny. Miesięczna odpłatność osoby, której przyznano pobyt w mieszkaniu chronionym wynosi 15% jej dochodu. Pobyt w mieszkaniu chronionym

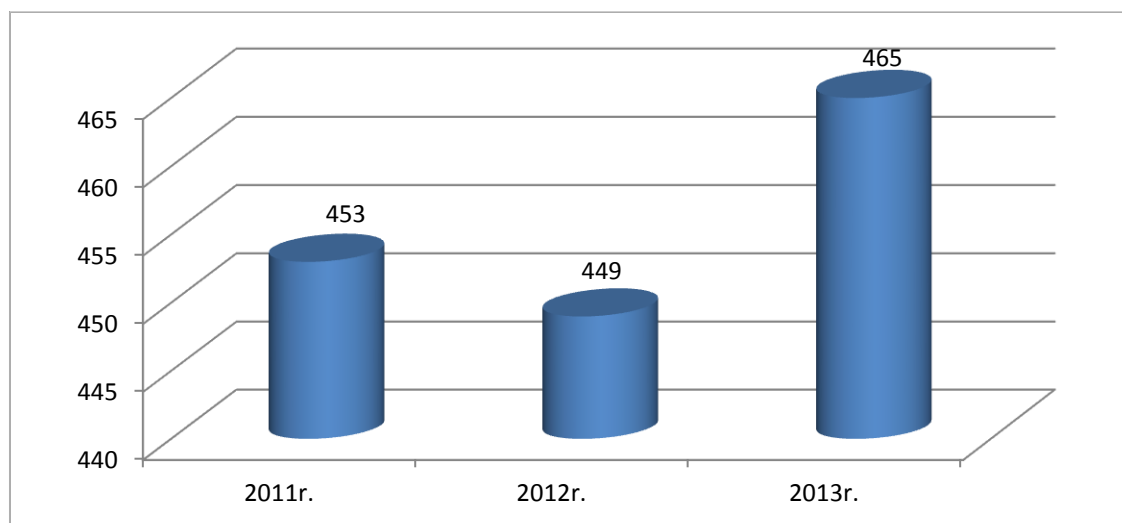
przyznaje się na podstawie decyzji administracyjnej. W 2013 r. w mieszkaniu przy ul. Wyspiańskiego 7/8 zamieszkiwało 6 osób: 4 kobiety i 2 mężczyzn.

4.1.12. Składki zdrowotne

Zgodnie z ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych Ośrodek opłaca składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby, które nie podlegają ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu.

Liczba osób objętych pomocą w postaci opłacenia składki na ubezpieczenie zdrowotne: 465.

Wykres nr 5. Liczba osób, którym przyznano pomoc w formie składki zdrowotnej w latach 2011-2013

Źródło: MOPS Koszalin

W porównaniu z rokiem 2012 wzrosła o 3,6% liczba osób, za które są opłacane składki zdrowotne. W 2013 r. na opłacanie składek zdrowotnych wydatkowano kwotę 186,5 tys. zł.

4.2. Zadania zlecone gminie

4.2.1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, realizowane przez Ośrodek, jako zadanie zlecone gminie, mają na celu uczenie oraz rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania, motywowanie do aktywności, leczenia lub rehabilitacji, prowadzenie treningów umiejętności samoobsługi i umiejętności społecznych oraz wspieranie, także w formie asystowania w codziennych czynnościach życiowych.

W 2013 r. specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi objęto 22 osoby. Usługi świadczone były przez Koszalińskie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Autystycznym z siedzibą w Koszalinie ul. Armii Krajowej 3a na podstawie

umowy z dnia 31 grudnia 2012 r. zawartej w ramach przetargu nieograniczonego. W dniu 28 listopada 2013 r. zawarto umowę uzupełniającą.

Tabela nr 11. Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w latach 2011-2013

Rodzaj świadczenia	Liczba osób w 2011 r.	Liczba osób w 2012 r.	Liczba osób w 2013 r.
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	23	22	22
w tym: osoby z autyzmem	19	21	20

Źródło: MOPS Koszalin

Koszt jednej roboczogodziny ww. usług wyniósł 30,00 zł i wynikał z rozstrzygniętego w 2012r. przetargu nieograniczonego.

W 2013 r. na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi wydatkowano kwotę 176,5 tys. zł. Środki na ten cel pochodziły z budżetu Wojewody Zachodniopomorskiego.

4.2.2. Wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki

Jednym z zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę jest wypłacanie wynagrodzenia dla opiekuna za sprawowanie opieki (art. 18 ust. 1 pkt. 9 ustawy o pomocy społecznej). Sąd opiekuńczy przyznaje opiekunowi za sprawowanie opieki na jego żądanie stosowne wynagrodzenie okresowe albo wynagrodzenie jednorazowe, gdy opieka ustaje lub opiekun zostaje z niej zwolniony. W 2013 r. wypłacono wynagrodzenie za sprawowanie opieki 6 opiekunom prawnym i 1 kuratorowi, na łączną kwotę 22,4 tys. zł.

4.2.3. Pomoc dla rodzin poszkodowanych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej

W 2013 r. w związku z wystąpieniem szkód spowodowanych zdarzeniami noszącymi znamiona klęski żywiołowej został wypłacony 1 zasiłek celowy w wysokości 3,7 tys. zł. Pomoc udzielono 1 rodzinie na remont budynku mieszkalnego uszkodzonego w wyniku orkanu.

4.2.4. Świadczenia rodzinne, pielęgnacyjne i fundusz alimentacyjny

4.2.4.1. Świadczenia rodzinne

Świadczenia rodzinne są obligacyjnymi świadczeniami udzielanymi na roczne okresy zasiłkowe. W okresie sprawozdawczym wypłacano świadczenia przyznane na okres od 01.11.2012 r. do 31.10.2013 r. (tzw. okres zasiłkowy 2012/2013) oraz wypłacano

świadczenia przyznane na okres od 01.11.2013 r. do 31.10.2014 r. (tzw. okres zasiłkowy 2013/2014).

Do ustawowego katalogu świadczeń rodzinnych należą:

- **zasiłek rodzinny**
- **dotatki do zasiłku rodzinnego tytułu:**
 - urodzenia dziecka,
 - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
 - samotnego wychowywania dziecka,
 - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
 - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
 - rozpoczęcia roku szkolnego,
 - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania,
- **świadczenia opiekuńcze:**
 - zasiłek pielęgnacyjny,
 - świadczenia pielęgnacyjne,
 - dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego,
 - specjalny zasiłek opiekuńczy,
- **jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.**

Tabela nr 12. Rodzaj i wysokość świadczeń rodzinnych wypłacanych w roku 2013

Typ świadczenia	Wysokość świadczenia
I. Zasiłek rodzinny	- 77 zł miesięcznie na dziecko w wieku do 5 lat - 106 zł miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 5-18 lat - 115 zł miesięcznie na dziecko w wieku 18-24 lata
II. Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:	
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	- 400 zł miesięcznie
urodzenia dziecka	- 1.000 zł jednorazowo na dziecko
samotnego wychowywania dziecka	- 170 zł miesięcznie, nie więcej niż 340 zł na wszystkie dzieci; w przypadku dziecka niepełnosprawnego kwotę dodatku zwiększa się o 80 zł na dziecko, nie więcej niż o 160 zł na wszystkie dzieci
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	- 60 zł miesięcznie na dziecko w wieku do 5 lat - 80 zł miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 5 lat
rozpoczęcia roku szkolnego	- 100 zł jednorazowo na każde dziecko
nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	- 50 zł miesięcznie (dojazd) na każde dziecko - 90 zł miesięcznie (zamieszkanie w internacie) na dziecko
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	- 80 zł miesięcznie na trzecie i kolejne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego
III. Świadczenia opiekuńcze:	
zasiłek pielęgnacyjny	- 153 zł miesięcznie

świadczenie pielęgnacyjne	- do 30.06.2013r. - 520 zł miesięcznie, - od 01.07.2013r. - 620 zł miesięcznie
dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego	- od 01.01.2013r. do 30.06.2013r.- 100 zł miesięcznie
specjalny zasiłek opiekuńczy	- 520 zł miesięcznie od 01.07.2013r.
IV. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka tzw. becikowe	- 1.000 zł jednorazowo

Źródło: MOPS Koszalin

Głównym kryterium uprawniającym do świadczeń rodzinnych w postaci zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku, obok posiadania dziecka na utrzymaniu, jest przeciętny miesięczny dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie z roku kalendarzowego poprzedzającego okres zasiłkowy. Kryterium dochodowe wynosi 539 zł na osobę (lub 623 zł, jeśli w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne).

Od 01 stycznia 2013 r. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza 1.922 zł.

W przypadku świadczeń opiekuńczych, jakimi są: zasiłek pielęgnacyjny oraz świadczenie pielęgnacyjne, uprawnienie nie jest zależne od dochodu.

Świadczenie pielęgnacyjne w wysokości 520 zł miesięcznie przysługiwało do 30 czerwca 2013 r.:

- 1) matce albo ojcu,
- 2) innym osobom, na których zgodnie z przepisami kodeksu rodzinnego i opiekuńczego ciąży obowiązek alimentacyjny,
- 3) opiekunowi faktycznemu dziecka,

- jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania, na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Osobie innej niż spokrewniona w pierwszym stopniu, na której ciąży obowiązek alimentacyjny, przysługiwało świadczenie pielęgnacyjne, w przypadku, gdy nie ma osoby spokrewnionej w pierwszym stopniu albo, gdy osoba ta nie jest w stanie sprawować opieki, o której mowa wyżej.

Do świadczenia pielęgnacyjnego w okresie od 01.01.2013 r. do 30.06.2013r. był przyznawany z urzędu dodatek w wysokości 100 zł miesięcznie.

Świadczenie pielęgnacyjne w wysokości 620 zł miesięcznie przysługuje od 01.07.2013r.:

- 1) matce albo ojcu,
- 2) innym osobom, na których zgodnie z przepisami kodeksu rodzinnego i opiekuńczego ciąży obowiązek alimentacyjny,
- 3) opiekunowi faktycznemu dziecka,
- 4) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną

- jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie

ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Osobom, o których mowa w pkt 2), innym niż spokrewnionym w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, w przypadku, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 2) nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 3) nie ma osób, o których mowa w pkt 3) i pkt 4), lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- 1) nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia.

W 2013 r. uprawnienia do świadczeń pielęgnacyjnych posiadało 451 osób. W związku ze zmianą przepisów od 01.07.2013 r. znacznie zmniejszyła się liczba osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne.

Kolejnym świadczeniem opiekuńczym jest specjalny zasiłek opiekuńczy, który przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami kodeksu rodzinnego i opiekuńczego ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania, na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Ustawa o świadczeniach rodzinnych w zakresie specjalnego zasiłku opiekuńczego obowiązuje od 1 lipca 2013 r. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 623 zł.

W przypadku ustalenia uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego i specjalnego zasiłku opiekuńczego wnioskodawca może ubiegać się o opłacanie składek zdrowotnych oraz emerytalno-rentowych.

Kolejnym świadczeniem opiekuńczym jest zasiłek pielęgnacyjny. Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej

egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje w kwocie 153 zł miesięcznie:

- 1) niepełnosprawnemu dziecku,
- 2) osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- 3) osobie, która ukończyła 75 lat.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Tabela nr 13. Zestawienie liczby osób korzystających ze świadczeń w latach 2011 – 2013

Wyszczególnienie	Liczba osób korzystających		
	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Zasiłki rodzinne	2833	2558	2332
Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:			
urodzenia dziecka	324	280	237
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	322	263	203
samotnego wychowywania dziecka	271	249	230
kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego	301	278	277
rozpoczęcia roku szkolnego	1865	1640	1557
podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania	65	65	58
wychowanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	388	374	346
Zasiłek pielęgnacyjny	2124	2150	2160
Świadczenie pielęgnacyjne	348	462	435
Dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego(do 30.06.2013 r.)	0	0	228
Specjalny zasiłek opiekuńczy	0	0	15
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	1089	997	655

Źródło: MOPS Koszalin

Z zestawienia wynika, że dla zdecydowanej większości świadczeń obserwowana jest tendencja malejąca liczby osób uprawnionych, co jest wynikiem niskiego kryterium dochodowego. Natomiast następuje wzrost liczby osób uprawnionych do zasiłku pielęgnacyjnego.

Tabela nr 14. Wydatkowane kwoty na świadczenia rodzinne w latach 2011-2013

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki		
		2011 r. w tys. zł	2012 r. w tys. zł	2013 r. w tys. zł
1.	Zasiłki rodzinne	3 910,1	3 588,9	3 810,6
2.	Dodatki do zasiłku rodzinnego w tym z tytułu:	2 747,2	2 465,9	2 151,1
2.1.	urodzenia dziecka	333,0	306,0	241,0
2.2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	938,2	791,3	602,8

2.3	samotnego wychowania dziecka	531,9	500,0	465,0
2.4	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	226,8	213,3	216,3
2.5	rozpoczęcia roku szkolnego	280,6	250,3	240,7
2.6.	podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania	34,1	30,9	26,3
2.7.	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	402,6	374,1	359,0
3.	Zasiłek pielęgnacyjny	3 432,9	3 518,0	3 576,5
4.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	0,0	0,0	42,6
5.	Świadczenie pielęgnacyjne	1 706,6	2 314,1	2 005,8
6.	Dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego	0,0	0,0	128,9
7.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	1 120,0	997,0	678,0
	Razem świadczenia rodzinne	12 916,8	12 883,9	12 393,5
8.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	261,9	453,0	725,8
9.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	87,7	121,0	113,8
	Razem składki	349,6	574,0	839,6
	OGÓŁEM	13 266,4	13 457,9	13 233,1

Źródło: MOPS Koszalin

Zasiłki rodzinne

W 2013 r. nastąpiło zwiększenie wydatków na zasiłki rodzinne o kwotę 221,7 tys. zł w stosunku do roku 2012, z uwagi na zwiększoną wysokość zasiłku rodzinnego w stosunku do roku 2012.

Dodatki do zasiłku rodzinnego

Ogółem w roku 2013 wypłacono dodatków do zasiłku rodzinnego na kwotę o 314,8 tys. zł niższą niż w roku 2012.

Zasiłek pielęgnacyjny

W 2013 r. wypłacono o 58,5 tys. zł więcej tytułem zasiłku pielęgnacyjnego niż w roku 2012 (każde świadczenie to kwota 153 zł). Można stwierdzić, że coraz większa liczba osób posiada uprawnienia do zasiłku, czyli posiada orzeczoną niepełnosprawność umiarkowaną lub znaczną.

Świadczenie pielęgnacyjne

W 2013 r. wypłacono o 308,3 tys. zł mniej świadczeń pielęgnacyjnych niż w roku 2012. Zmniejszenie wypłaconej kwoty było spowodowane zmianą regulacji prawnych, które zmniejszyły krąg osób uprawnionych.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka

W roku 2013 wypłacono o 319,0 tys. zł mniej na ww. zapomogi niż w roku 2012.

Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, składki na ubezpieczenia zdrowotne

Ogółem z tytułu ww. składek wydatek Ośrodka zwiększył się o 265,6 tys. zł w roku 2013 w porównaniu do roku 2012. Było to konsekwencją zmiany regulacji prawnych dotyczących osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne (do czerwca 2013 r.), a także liczby osób wnioskujących o opłacanie tych składek.

Rządowy program wspierania osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne

Rada Ministrów uchwałą z dnia 26 marca 2013 r. na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej, ustanowiła rządowy program wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne. Natomiast Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 marca 2013 r. określa szczegółowe warunki udzielania pomocy finansowej, realizowanej w ramach ww. rządowego programu, wskazując m.in. realizatora programu tj. organ w rozumieniu ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych. Pomoc jest finansowana z budżetu państwa a jej realizacja jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej realizowanym przez gminy.

Prawo do pomocy przysługiwało osobie, która posiadała ustalone za miesiąc od kwietnia do grudnia 2013 r. prawo do świadczenia pielęgnacyjnego na dziecko i przyznawane była niezależnie od dochodu w wysokości 200 zł miesięcznie.

W związku z powyższym wypłacono w okresie 2013 r. osobom uprawnionym kwotę 389,0 tys. zł.

4.2.4.2. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują:

- osobom zamieszkującym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres świadczeniowy, w którym otrzymują świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- osobie uprawnionej do ukończenia 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo,
- jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725 zł.

Ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz ich wypłata następują odpowiednio na wniosek osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela ustawowego na okres świadczeniowy tj. od dnia 1 października do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego. Osobą uprawnioną jest osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Bezskuteczność egzekucji to egzekucja, w wyniku, której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych. Za bezskuteczną egzekucję uważa się również niemożność wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi przebywającemu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Świadczenie alimentacyjne wypłacane jest przez okres świadczeniowy w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, lecz nie wyższej niż 500 zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przysługują, jeżeli osoba uprawniona:

- została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w pieczy zastępczej,
- zawarła związek małżeński.

Tabela nr 15. Liczba wniosków oraz kwoty wypłaconych świadczeń w latach 2011 – 2013

Wyszczególnienie	2011 r.		2012 r.		2013 r.	
	kwota świadczeń w tys. zł	liczba wniosków	kwota świadczeń w tys. zł	liczba wniosków	kwota świadczeń w tys. zł	liczba wniosków
Fundusz alimentacyjny	5188,6	1277	5397,0	1195	5666,7	1200

Źródło: MOPS Koszalin

Zwiększenie wydatków na świadczenia z funduszu alimentacyjnego było odnotowywaną tendencją do podwyższania zasądzonych kwot alimentów od osób zobowiązanych do alimentacji.

4.2.4.3. Obsługa dłużników alimentacyjnych

Dłużnikiem alimentacyjnym, w rozumieniu ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, jest osoba zobowiązana do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, przeciwko której egzekucja okazała się bezskuteczna.

Organ właściwy dłużnika wykonuje niżej wymienione czynności:

- 1) po otrzymaniu wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika, organ dłużnika przeprowadza wywiad alimentacyjny oraz przyjmuje oświadczenie majątkowe,
- 2) przekazuje komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na skuteczność egzekucji, w szczególności ustalone w wywiadzie i oświadczeniu,
- 3) podczas wywiadu upoważniony pracownik ustala, z jakich powodów dłużnik nie może wywiązać się z zobowiązań, jeśli powodem jest brak zatrudnienia organ dłużnika:
 - zobowiązuje dłużnika do zarejestrowania się w PUP,
 - informuje właściwy PUP o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika,
- 4) w przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił złożenia oświadczenia majątkowego, zarejestrowania się w PUP, bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia odpowiedniego zatrudnienia, organ właściwy dłużnika prowadzi postępowanie w celu uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, a następnie składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 k.k. oraz kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.

Poza czynnościami wynikającymi wprost z zapisów ustawy niezbędne są do wykonania dodatkowe czynności administracyjne i merytoryczne, konieczne do prawidłowej obsługi zadania, takie jak:

- 1) ustalanie miejsca zamieszkania, pełnych danych osobowych, ustalenie, czy dłużnik korzysta ze świadczeń z pomocy społecznej (z wewnętrznych aplikacji Ośrodka),

- 2) rozliczanie finansowe dłużników tj. wysokości zobowiązań w podziale na właściwe instytucje, rozliczanie wpłat od komorników i dłużników,
- 3) prowadzenie postępowania administracyjnego w egzekucji tj. m.in. wystawianie tytułów wykonawczych, korespondencja z komornikami skarbowymi, aktualizacja wysokości zobowiązania; od listopada 2011r. czynności dotyczące egzekucji administracyjnej wykonuje pracownik Prezydenta Miasta Koszalina, po uprzednim administracyjno-technicznym przygotowaniu właściwych dokumentów przez pracownika Działu Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych MOPS.

W okresie sprawozdawczym Ośrodek posiadał zarejestrowanych 1.201 dłużników alimentacyjnych w ramach funduszu alimentacyjnego (wg stanu na 31 grudnia 2013r.), w tym dla 516 dłużników właściwym do podejmowania działań jest inny organ niż Prezydent Miasta Koszalina lub organ jest nieustalony (dla 186 osób z 516 nie jest znany organ właściwy - brak wiedzy o miejscu pobytu, lub dłużnik przebywa w zakładzie karnym).

W części dotyczącej dłużników alimentacyjnych podejmowano m.in. niżej wymienione czynności:

- występowano z wnioskami do Powiatowego Urzędu Pracy w Koszalinie o aktywizację zawodową dłużnika alimentacyjnego (32 wnioski),
- występowano z wnioskami o udostępnienie danych osobowych, m.in. do biur ewidencji ludności,
- występowano do Prezydenta Miasta Koszalina o zatrzymanie prawa jazdy (10 wniosków) oraz o zwrot zatrzymanego prawa jazdy (21 wniosków); wnioski realizowane były przez Wydział Komunikacji UM,
- występowano do właściwych komisariatów policji z wnioskami o ściganie za przestępstwo uporczywego uchylania się od obowiązku alimentacyjnego (109 wniosków),
- przekazywano komornikowi sądowemu informacje istotne dla skuteczności egzekucji,
- wszczęto 10 postępowań w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- występowano do sądów rejonowych o ustanowienie przedstawiciela dla osoby nieznanej z miejsca pobytu (125 wniosków),
- wystawiono 1272 tytuły wykonawcze.

Dłużnicy alimentacyjni zostali wpisani do Biura Informacji Gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych.

4.3. Zadania własne powiatu

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania własne powiatu, a w szczególności:

- organizuje opiekę w rodzinach zastępczych,

- realizuje postanowienia sądu dotyczące umieszczenia małoletnich i nieletnich w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych,
- monitoruje sytuację opiekuńczo-wychowawczą dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, Rodzinnych Domach Dziecka,
- obejmuje pracą socjalną rodziny zastępcze i rodziny biologiczne dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- prowadzi postępowania i wydaje decyzje dotyczące udzielania pomocy związanej z pełnieniem funkcji rodziny zastępczej,
- przyznaje pomoc pieniężną na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie w formie rzeczowej,
- organizuje wsparcie osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia,
- przygotowuje i przekazuje do Sądu Rejonowego opinię na temat kandydatów na rodziny zastępcze,
- przygotowuje i przekazuje do Sądu Rejonowego ocenę funkcjonowania oraz zasadności pobytu dziecka w pieczy zastępczej oraz sprawozdanie z funkcjonowania rodziny zastępczej,
- informuje właściwy sąd o całości sytuacji rodziny dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej,
- dokonuje okresowej oceny rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka,
- przygotowuje projekty porozumień między powiatami, w sprawach umieszczania dzieci pochodzących z innych powiatów w rodzinach zastępczych na terenie Miasta Koszalina oraz dzieci pochodzących z terenu Miasta Koszalina umieszczonych na terenie innych powiatów oraz prowadzi merytoryczną obsługę tych porozumień wraz z ponoszonymi wydatkami na ich utrzymanie, tj:
 - przygotowuje i kompletuje dokumenty niezbędne do zawarcia porozumień,
 - dokonuje uzgodnień z powiatami odnośnie zawieranych porozumień,
 - przygotowuje skierowania dotyczące umieszczania dzieci w Rodzinnych Domach Dziecka, na terenie Miasta Koszalin,
- wszczyna postępowania u rodziców biologicznych dotyczące odpłatności za pobyt dziecka lub osoby pełnoletniej w placówce opiekuńczo-wychowawczej i ustala odpłatność rodziców biologicznych dziecka z tytułu umieszczenia go w pieczy zastępczej oraz odstępuje od ustalenia opłaty, umarza w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odracza termin płatności, rozkłada na raty w/w opłatę,
- prowadzi merytoryczną obsługę zawodowych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, tj.: przygotowuje miesięczne ewidencje pobytu dzieci

umieszczonych w zawodowych rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka, w rodzinach pomocowych,

- przeprowadza analizę zaświadczeń lekarskich dotyczących zdolności do pracy zawodowych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka,
- przygotowuje i kompletuje dokumenty do zawierania umów z rodzinami zawodowymi i rodzinnymi domami dziecka,
- prowadzi nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- kwalifikuje osoby kandydujące do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- wydaje zaświadczenia kwalifikacyjne zawierające potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej,
- organizuje szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- organizuje rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkolenia mające na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby,
- organizuje imprezy okolicznościowe dla dzieci z rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka,
- współpracuje z Publicznym Ośrodkiem Adopcyjnym w Koszalinie,
- zgłasza do ośrodków adopcyjnych informację o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,
- organizuje opiekę nad dzieckiem, w przypadku, gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku,
- prowadzi rejestr danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka i pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka,
- kieruje na praktyki rodziny zastępcze, które ukończyły szkolenie.

4.3.1. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej

Na mocy Zarządzenia Nr 103/519/11 Prezydenta Miasta Koszalina z dnia 5 września 2011 r. w sprawie wyznaczenia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej powołano Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej do sprawowania tej funkcji. Zgodnie z obowiązującymi przepisami piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki

rodzicielskiej, powiat zobowiązany jest zapewnić opiekę i wychowanie w jednej z form pieczy zastępczej:

- rodzinnej: tj. rodzinie zastępczej spokrewnionej, niezawodowej, zawodowej, w tym pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego i rodzinie zawodowej specjalistycznej oraz rodzinnym domu dziecka,
- instytucjonalnej.

Rodzina zastępcza i rodzinne domy dziecka zapewniają dziecku całodobową opiekę i wychowanie, w szczególności traktują dziecko w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobowej, zapewniają dostęp do świadczeń zdrowotnych, kształcenie, wyrównanie braków rozwojowych i szkolnych, rozwój uzdolnień i zainteresowań, zaspokajają potrzeby emocjonalne, bytowe, rozwojowe, społeczne oraz religijne dziecka, zapewniają ochronę przed bezprawną ingerencją w życie prywatne dziecka oraz umożliwiają kontakt z rodzicami i innymi osobami bliskimi. Pełnienie funkcji rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka ustaje z mocy prawa z dniem osiągnięcia przez dziecko pełnoletności lub w sytuacji stwierdzenia ustania przyczyny umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka.

W 2013 r. w Koszalinie funkcjonowało 136 rodzin zastępczych, w których umieszczonych było 201 dzieci oraz 4 rodzinne domy dziecka, w których przebywało 37 dzieci.

Tabela nr 16. Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka w 2013 r.

	Liczba rodzin i rodzinnych domów dziecka	Liczba dzieci
Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka	140	238
w tym: spokrewnione	92	126
niezawodowe	36	48
zawodowe rodziny zastępcze pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	2	3
zawodowe rodziny zastępcze	4	22
zawodowe specjalistyczne	2	2
rodzinny dom dziecka	4	37

Źródło: MOPS Koszalin

Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka, na ich wniosek, mogą być wspierane przez rodziny pomocowe.

W 2013 r. powstały 24 nowe rodziny, w tym:

- 12 spokrewnionych,
- 11 niezawodowych,
- 1 pomocowa (niezawodowa).

W 2013 r. 16 dzieci opuściło rodzinę spokrewnioną: 3 dzieci powróciło do rodziny biologicznej, usamodzielniało się 10 dzieci, umieszczono w placówce 3 dzieci.

Rodziny zastępcze niezawodowe tworzą małżonkowie lub osoba niebędący wstępni lub rodzeństwem dziecka.

W 2013 r. 17 dzieci opuściło rodzinę zastępczą niezawodową: 9 dzieci powróciło do rodziny biologicznej, 3 dzieci adoptowano, usamodzielniało się 3 dzieci, 1 dziecko przeprowadziło się na teren innego powiatu z rodziną zastępczą, z powodu innych przyczyn - 1 dziecko.

W rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego umieszcza się dziecko do czasu unormowania sytuacji dziecka, nie dłużej jednak niż na okres 4 miesięcy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach okres ten może być przedłużony, za zgodą organizatora rodzinnej pieczy zastępczej do 8 miesięcy lub do zakończenia postępowania sądowego: o powrót dziecka do rodziny; przysposobienie, umieszczenie w rodzinnej pieczy zastępczej.

W 2013 r. 7 dzieci opuściło pogotowie rodzinne: 5 dzieci zostało adoptowanych, 2 dzieci przebywa w Powiecie Białogardzkim w rodzinie zastępczej.

W rodzinie zastępczej zawodowej specjalistycznej umieszcza się dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, dzieci na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich oraz małoletnie matki z dziećmi. W 2013 roku na terenie miasta Koszalina funkcjonowały 2 rodziny zawodowe specjalistyczne. W rodzinach przebywało 2 dzieci.

Zawodowe rodziny zastępcze opuściło 9 dzieci w tym z powodu adopcji – 3 dzieci, do rodziców biologicznych powróciło 4 dzieci i 2 dzieci usamodzielniało się.

W 2013 r. 8 dzieci opuściło Rodzinne Domy Dziecka: 4 dzieci powróciło do rodziny biologicznej, 4 dzieci adoptowano.

Świadczenia

Rodzinom spokrewnionym na każde umieszczone dziecko przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania w kwocie 660 zł miesięcznie.

W przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w kwocie 1.000 zł miesięcznie.

Rodzinom zastępczym oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności przysługuje dodatek w wysokości 200 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania tego dziecka.

Rodzinie zastępczej zawodowej na dziecko umieszczone na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich przysługuje dodatek w kwocie 200 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka.

Porozumienia

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej na terenie innego powiatu, powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej ponosi wydatki na jego utrzymanie w łącznej kwocie świadczeń przysługujących danej rodzinie zastępczej. Powiat prowadzący rodzinę zastępczą zawiera z powiatem właściwym ze względu na miejsce zamieszkania przyjętego dziecka porozumienie w sprawie ponoszenia i wysokości wydatków na jego utrzymanie.

W 2013 r. zawarto 9 porozumień dotyczących dzieci pochodzących z innych powiatów umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Miasta Koszalin (z powiatem Koszalińskim) oraz 6 porozumień dotyczących dzieci pochodzących z terenu Miasta Koszalin umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów (w powiatach: 2 dzieci w Koszalińskim, 1 dziecko w Świdwińskim, 1 dziecko w Krapkowickim oraz 2 dzieci w Powiecie Białogardzkim. Od dnia 1 czerwca 2012 r. środki rozliczane są przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koszalinie w formie usługi. W 2013 r. trzy Powiaty: Kaliski, Opolski i Suwalski rozliczał Urząd Miejski w Koszalinie w formie dotacji celowej.

4.3.2. Kierowanie dzieci do placówek opiekuńczo- wychowawczych

Dziecku pozbawionemu częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej zapewnia się opiekę w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej typu:

- interwencyjnego,
- socjalizacyjnego,
- rodzinnego.

Ośrodek realizuje postanowienia sądów w zakresie umieszczenia dziecka w placówce przez:

- wyszukiwanie odpowiedniej dla dziecka placówki,
- przeprowadzenia wywiadów środowiskowych, gromadzenie i przekazywanie niezbędnych dokumentów do placówki,
- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych, gromadzenie i przekazywanie niezbędnych dokumentów do placówki,
- współpracę z powiatowymi centrami pomocy rodzinie na terenie całej Polski w zakresie kierowania dzieci do wybranych placówek,
- współpracę z sądami, kuratorami sądowymi, pedagogami szkolnymi.

Porozumienia

W przypadku umieszczania dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie innego powiatu, powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed skierowaniem do placówki opiekuńczo-wychowawczej, ponosi wydatki na jego utrzymanie, w wysokości: średniego miesięcznego kosztu utrzymania dziecka w tej placówce. Pomiędzy

powiatem prowadzącym placówkę, a powiatem właściwym ze względu na miejsce zamieszkania dziecka zawierane jest porozumienie w sprawie ponoszenia i wysokości wydatków na jego utrzymanie.

W 2013 r. w placówkach na terenie innych powiatów przebywało 24 dzieci z terenu Miasta Koszalin. W 2013 r. zawarto 6 porozumień w sprawie umieszczenia dzieci z terenu Miasta Koszalin z powiatami: Sławieńskim (3 osoby), Człuchowskim (2 osoby), Łobeskim (1 osoba).

Koszt utrzymania dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów w roku 2013 wyniósł: 1.019,83 tys. zł. Obsługę finansową w formie usługi świadczył Ośrodek.

Placówki opiekuńczo-wychowawcze

Na terenie Miasta Koszalina funkcjonują 2 placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego (Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 1 i Nr 2), podlegające bezpośrednio Urzędowi Miejskiemu w Koszalinie. W placówkach w 2013r. przebywało 15 wychowanków (w tym jeden pełnoletni). Ośrodek w 2013r. skierował do nich 1 dziecko. W roku sprawozdawczym usamodzielniało się 2 dzieci z w/w placówek. Wydatki poniesione na utrzymanie placówek wyniosły 424.370,00 zł

Ponadto w funkcjonującej na terenie Miasta Koszalin Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej typu socjalizacyjnego, Młodzieżowa Wspólnota Mieszkaniowa SOS w Koszalinie, prowadzonej przez Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce prowadzonej na zlecenie Gminy Miasta Koszalin przebywało 8 dzieci z terenu innych powiatów tj. 1 dziecko z Miasta Jeleniej Góry, 1 dziecko z Powiatu Gryfińskiego, 1 dziecko z Miasta Lublin, 1 dziecko z Miasta Bydgoszcz, 2 dzieci z Miasta Łódź, 1 dziecko z Powiatu Białogardzkiego, 1 dziecko z Miasta Szczecin. Koszt utrzymania jednego dziecka w w/w placówce wynosił 2.900,00 zł miesięcznie.

4.3.3. Udzielanie pomocy w integracji ze środowiskiem osobom pełnoletnim mającym trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo- wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, zakłady poprawcze, rodziny zastępcze

Pomoc polegała na pracy socjalnej, wyznaczeniu opiekuna osoby usamodzielniającej się, opracowaniu indywidualnego programu usamodzielnienia się, przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego, przyznaniu pomocy na usamodzielnienie, pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, na zagospodarowanie w formie rzeczowej oraz pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym zapewnienia pobytu w mieszkaniu chronionym dla pełnoletnich wychowanków, którzy z różnych względów nie mogą powrócić do domów rodzinnych.

Tabela nr 17. Liczba osób usamodzielnianych korzystających ze świadczeń w latach 2011-2013

Rodzaje świadczeń dla osób usamodzielnianych	Liczba osób		
	2011 r.	2012 r.	2013 r.
I. Usamodzielniani z rodzin zastępczych			
Pomoc na kontynuację nauki	71	58	35
Zagospodarowanie w formie rzeczowej	17	4	8
Usamodzielnienie pieniężne	10	7	9
II. Usamodzielniani z placówek opiekuńczo-wychowawczych, zakładów poprawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych i specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych			
Pomoc na kontynuację nauki	30	25	18
Zagospodarowanie w formie rzeczowej	6	1	3
Usamodzielnienie pieniężne	5	1	4

Źródło: MOPS Koszalin

4.3.4. Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej udzielane są porady i konsultacje mieszkańcom Koszalina w zakresie poradnictwa prawnego, psychologicznego i pedagogicznego.

W roku sprawozdawczym udzielono łącznie 3.453 porad i konsultacji indywidualnych.

Tabela nr 18. Liczba konsultacji udzielonych w latach 2011-2013 z podziałem na formy poradnictwa specjalistycznego

Rodzaj pomocy	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Indywidualne porady prawne	1 844	2 113	1 571
Indywidualne konsultacje i diagnozy psychologiczne	1 595	1 829	1 646
Indywidualne konsultacje i diagnozy pedagogiczne	0	211	236
Razem	3 439	4 153	3 453

Źródło: MOPS Koszalin

W roku sprawozdawczym udzielono porad psychologicznych w formie konsultacji indywidualnych i grupowych w ramach pomocy psychologicznej, psychoterapeutycznej, diagnostycznej i pedagogicznej, z zakresu m.in.:

- rozwiązywania aktualnych problemów życiowych,
- pomocy osobom zgłaszającym takie problemy jak: zaburzenia lękowe, depresje, trudne relacje z członkiem rodziny, problemy małżeńskie, samotność i izolacja, rozwód lub odejście partnera, traumy dziecięce,
- pomocy osobom stosującym i doświadczającym przemocy domowej,
- pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi,

- pomocy osobom niepełnosprawnym,
- pomocy osobom współzależnym,
- pomocy pracownikom socjalnym w rozwiązywaniu problemów z klientem,
- diagnozowania i prowadzenia poradnictwa oraz terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, opiniowanie kandydatów na rodziny zastępcze,
- pomocy pedagogicznej dzieciom kierowanym do pieczy zastępczej i ich opiekunom oraz rodzicom biologicznym dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- dokonywania okresowej oceny dzieci przebywających w pieczy zastępczej i rodzin zastępczych.

Powyższa pomoc świadczona była m.in. w ramach realizowanych programów:

- Grupa terapeutyczna dla dzieci,
- Grupa terapeutyczna dla młodzieży,
- Grupa wsparcia dla ofiar przemocy,
- Grupa terapeutyczna dla rodzin,
- Grupa wsparcia dla rodzin zastępczych.

Ponadto realizowano dodatkowe formy pracy:

- szkolenie kandydatów na wolontariuszy i kojarzenie par wolontariusz – dziecko dla potrzeb programu „Wolontariat dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym”.

Porad prawnych udzielano z zakresu:

- prawa rodzinnego i opiekuńczego,
- zabezpieczenia społecznego,
- ochrony praw lokatorów,
- przeciwdziałania przemocy.

4.3.5. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

Ośrodek realizuje zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych, wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, finansowane z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, pełniąc obsługę administracyjną Funduszu.

Tabela nr 19. Liczba osób, którym przyznano dofinansowanie oraz wydatkowanie środków na poszczególne zadania z zakresu rehabilitacji społecznej w latach 2011-2013

Rodzaje zadań	2011 r.		2012 r.		2013 r.	
	Liczba osób/ podmiotów	Kwota w tys. zł	Liczba osób/ podmiotów	Kwota w tys. zł	Liczba osób/ podmiotów	Kwota w tys. Zł
Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych	67	54,8	246	202,2	158	136,2

Dofinansowanie zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze		362	231,8	500	229,4	229	258,0
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny - dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej		-	-	1	0,4	-	-
Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych		43	185,6	82	229,9	54	139,1
Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych - dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej		8	19,4	15	72,4	-	-
OGÓŁEM		x	491,6	x	734,3	x	533,3
Nadzór merytoryczny oraz finansowanie działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej Nr 1 i Warsztatu Terapii Zajęciowej Nr 2 (ogółem 103 uczestników)		2	1 644,0	2	1 693,3	2	1 693,3
w tym:	Dofinansowanie wypłacone ze środków PFRON	x	1 479,6	x	1 524,0	x	1 524,0
	Środki własne Miasta	x	164,4	x	169,3	x	169,3

Źródło: MOPS Koszalin

W 2013 r. w stosunku do 2012 r. wydatkowano mniej środków na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych z uwagi na zmniejszony limit środków PFRON przyznanych Uchwałą nr XXX/459/2013 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 28 marca 2013 r., zmienioną Uchwałą Nr XXXVII/573/2013 Rady Miejskiej z dnia 21 listopada 2013 r. Na dofinansowanie zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych wydatkowano środki w wysokości 2.226,6 tys. zł. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej sprawuje nadzór merytoryczny nad działalnością Warsztatu Terapii Zajęciowej Nr 1 przy ul. Budowniczych 6 w Koszalinie i Warsztatu Terapii Zajęciowej Nr 2 przy ul. Wyspiańskiego 4 w Koszalinie i dofinansowuje ich koszty na podstawie umów o finansowaniu działalności Warsztatów, zawartych z jednostką prowadzącą Warsztaty - Polskim Stowarzyszeniem na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Kołem w Koszalinie. Z terapii zajęciowej w Warsztatach do 31 grudnia 2013 r. korzystały 103 osoby niepełnosprawne z upośledzeniem umysłowym w różnym stopniu, w tym w:

- WTZ Nr 1, ul. Budowniczych 6 - 48 osób,
- WTZ Nr 2, ul. Wyspiańskiego 4 - 55 osób.

Zgodnie z zapisem wymienionej ustawy, współfinansowanie działalności warsztatów terapii zajęciowej w 2013 r. odbywało się ze środków PFRON w wysokości 90% kosztów – 1.524,0 tys. zł, oraz 10% kosztów ze środków Miasta w wysokości 169,3 tys. zł.

Pilotażowy program „Aktywny samorząd” (środki PFRON)

W 2013 r. realizowany był w Ośrodku pilotażowy program „Aktywny samorząd” Moduł I, którego celem głównym było zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Program obejmował cztery obszary wsparcia:

- 1) Obszar A – likwidacja bariery transportowej:
 - a) Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
 - b) Zadanie 2 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B,
- 2) Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:
 - a) Zadanie 1 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
 - b) Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- 3) Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:
 - a) Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
 - b) Zadanie 2 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,

- c) Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
- d) Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny,
- 4) Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

Tabela nr 20. Dofinansowanie w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd”

Wyszczególnienie	Liczba osób niepełnosprawnych	Kwota w zł
Obszar A - Zadanie 1	6	27 206,87
Obszar B – Zadanie 1	13	50 378,20
Obszar C - Zadanie 1	2	21 724,00
Obszar C - Zadanie 2	1	2 000,00
Obszar C- Zadanie 3	1	14 000,00
Obszar D	15	21 589,54

Źródło: MOPS Koszalin

5. Mierniki realizowanych zadań

5.1. Świadczeniobiorcy systemu pomocy społecznej

W 2013 r. Ośrodek realizował zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej i objął wsparciem 2.971 rodzin, składających się z 5.411 osób.

Tabela nr 21. Odsetek mieszkańców Koszalina korzystających z pomocy społecznej z tytułu ustawy o pomocy społecznej w latach 2011-2013

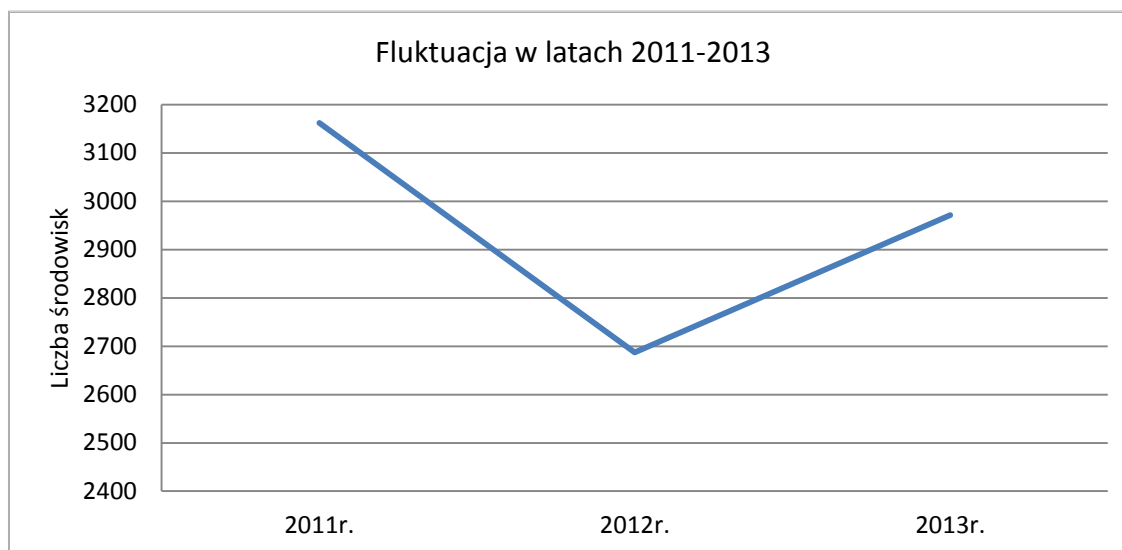
Rok	Liczba mieszkańców Koszalina (dane GUS)	Liczba środowisk objętych pomocą Ośrodka	Liczba osób w tych środowiskach	% mieszkańców Koszalina objętych pomocą
2011	109 233	3 162	5 987	5,5 %
2012	109 343	2 687	5 031	4,6 %
2013	109 349*	2 971	5 411	5,0 %

* stan na 30.09.2013 r. wg GUS

Źródło: MOPS Koszalin

Porównując dane pochodzące z roku 2012 z danymi z roku 2013 obserwujemy wzrost udziału klientów systemu pomocy społecznej w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców Koszalina o 0,4 %. Jest to ściśle skorelowane ze wzrostem ogólnej liczby środowisk korzystających ze wsparcia systemu pomocy społecznej, co ilustruje poniższy wykres.

Wykres nr 6. Fluktuacja liczby środowisk klientów systemu pomocy społecznej otrzymujących wsparcie w ramach ustawy o pomocy społecznej w latach 2011-2013

Źródło: MOPS Koszalin

5.2. Powody przyznania pomocy rodzinom objętym pomocą społeczną

Najczęściej występujące powody trudnej sytuacji życiowej klientów przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 22. Powody trudnej sytuacji życiowej rodzin klientów systemu pomocy społecznej najczęściej występujące w latach 2011 – 2013

Powód trudnej sytuacji życiowej klientów	Liczba rodzin		
	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Ubóstwo	2 119	2 248	2 360
Bezdomność	107	102	143
Bezrobocie	1 793	1 861	1 946
Niepełnosprawność	1 255	1 092	1 285
Długotrwała lub ciężka choroba	1 725	1 524	1 809
Potrzeba ochrony macierzyństwa	181	249	242
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych	543	499	641
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	49	50	47
Alkoholizm	166	204	219
Narkomania	12	11	17

Źródło: MOPS Koszalin

Dominującą przesłanką przyznania pomocy społecznej w 2013 r. było ubóstwo i ściśle z nim związane bezrobocie, a także długotrwała choroba i niepełnosprawność. Nastąpił znaczący wzrost liczby osób korzystających z pomocy społecznej z powodu

bezdomności o 40,2%, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych o 28,5%, narkomanii o 54,6%, długotrwałej lub ciężkiej choroby o 18,7% i niepełnosprawności o 17,7%.

Natomiast do najważniejszych powodów odejścia klientów z systemu pomocy społecznej w roku sprawozdawczym należało: podjęcie zatrudnienia, nie kwalifikowanie się do pomocy ze względu na wzrost dochodu, migracja z Koszalina, zgon klienta.

5.3. Decyzje i odwołania

W 2013 r. wydano 31.714 decyzji, z tego:

- 16.573 decyzji w sprawie świadczeń z pomocy społecznej,
- 888 decyzji w ramach zadań Działu Opieki Zastępczej,
- 4.869 decyzji w sprawie dodatków mieszkaniowych,
- 6.859 decyzji w sprawie świadczeń rodzinnych,
- 1.557 decyzji w sprawie funduszu alimentacyjnego,
- 968 decyzji w sprawie zobowiązania dłużnika alimentacyjnego do zwrotu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej.

W roku 2013 złożono 241 odwołań od decyzji, zażaleń na postanowienia, wniosków o przywrócenie terminu do wniesienia odwołania, wniosków o uchylenie decyzji ostatecznych oraz zażaleń na niezafatwienie sprawy w terminie przez Ośrodek od 298 decyzji, postanowień, pism.

Z powyższej liczby Samorządowe Kolegium Odwoławcze:

- utrzymało w mocy 204 decyzje i postanowienia,
- uchyliło 73 decyzje i postanowienia – w części lub w całości (w tym również uchylone przez Wojewódzki Sąd Administracyjny),
- stwierdziło w przypadku 8 decyzji/postanowień uchybienie terminu do wniesienia odwołania/zażalenia przez odwołującego/żałującego,
- wyznaczyło 7 dniowy termin do wydania decyzji administracyjnej w 1 przypadku i zarządziło wyjaśnienie przyczyn zwłoki oraz ustalenie odpowiedzialnych pracowników,
- umorzyło postępowanie odwoławcze w 7 przypadkach,
- odmówiło w 1 przypadku klientowi uchylenia decyzji ostatecznej,
- w 1 przypadku przywróciło termin do wniesienia odwołania i orzekło o utrzymaniu decyzji w mocy,
- w 1 przypadku ustaliło, że organ I instancji zawiadomił stronę o wyznaczonym terminie załatwienia sprawy i wskazał przyczynę niezachowania ustawowych terminów wynikających z przepisów.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koszalinie w 4 przypadkach załatwił odwołania we własnym zakresie.

Ponadto Ośrodek 17 razy wystąpił do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Koszalinie o stwierdzenie nieważności 25 decyzji w całości lub w części. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Koszalinie stwierdziło nieważność 22 decyzji. W przypadku 3 decyzji Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Koszalinie nie znalazło podstaw do wszczęcia z urzędu procedury stwierdzenia ich nieważności.

5.4. Skargi

W 2013 roku wpłynęło 38 skarg (w tym skierowanych do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, Prokuratury Rejonowej, Prezydenta Miasta, Urzędu Miejskiego), z czego 5 uznano za zasadne (całkowicie lub częściowo). 1 skarga nie została rozpatrzona z uwagi na nieuzupełnienie jej przez skarżącego adresem i podpisem - skarga przesłana e-mailem bez podpisu (została ujęta jako skarga niezasadna). Skargi dotyczyły działań i zachowań pracowników i dyrektora Ośrodka.

W porównaniu z rokiem 2012 liczba skarg zwiększyła się o 14.

Tabela nr 23. Liczba skarg w latach 2011-2013

Wyszczególnienie	Liczba skarg		
	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Skargi ogółem	17	24	38
w tym:			
uznane za bezzasadne	16	23	33
uznane za zasadne	1	1	5

Źródło: MOPS Koszalin

6. Pomoc środowiskowa

Głównym celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych i doprowadzenie ich do życiowej samodzielności i integracji ze środowiskiem.

Pracownik socjalny podejmuje współpracę z rodziną, bądź osobą, diagnozuje sytuację oraz określa plan pomocy na ich rzecz. Ma to na celu umożliwienie usamodzielniania się rodziny lub osoby, a tym samym pomoc w rozwiązaniu głównych problemów powodujących alienację społeczną. Działania podejmowane w tym zakresie są bardzo zróżnicowane i dostosowane do indywidualnej sytuacji.

Do podstawowych zadań Rejonów Pracy Socjalnej należy m.in.:

- podejmowanie wszechstronnych działań dla rozpoznania potrzeb oraz rozwiązania problemów osób i rodzin potrzebujących pomocy,

- dokonywanie analiz i oceny zjawisk, które powodują zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej oraz kwalifikowanie do uzyskania tych świadczeń,
- pobudzanie społecznej aktywności i inspirowanie działań samopomocowych w zaspokojeniu niezbędnych potrzeb życiowych osób, rodzin, grup i środowisk społecznych,
- prowadzenie pracy socjalnej, rozumianej, jako działalność zawodowa, skierowanej na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie,
- kompletowanie dokumentów osób ubiegających się o świadczenia pomocy społecznej w oparciu o obowiązujące przepisy,
- inicjowanie nowych form pomocy osobom i rodzinom mającym trudną sytuację życiową,
- współpraca i współdziałanie z innymi instytucjami i organizacjami w celu przeciwdziałania i ograniczeniu patologii i skutków negatywnych zjawisk społecznych.

6.1. Praca socjalna

W Ośrodku w Koszalinie pracownicy socjalni w oparciu o wywiad środowiskowy dokonują oceny - diagnozy sytuacji osób oraz rodzin i planują pracę socjalną. Cechą wyróżniającą pracę socjalną prowadzoną przez pracownika socjalnego jest systemowe, podmiotowe podejście do rodziny, co powoduje, że wszystkie dysfunkcje mające w niej miejsce nie mogą być traktowane, jako izolowane zjawiska. Pracownik socjalny proponuje rodzinie różnego rodzaju pomoc i usługi specjalistyczne w zależności od problemów w niej występujących. W pracy z osobami bezrobotnymi pracownicy socjalni wykorzystują narzędzia pracy m.in. prace społecznie użyteczne, kontrakt socjalny, udział w projektach unijnych.

Tabela nr 24. Liczba rodzin objętych wyłącznie pracą socjalną w 2013 r.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Pomoc w postaci pracy socjalnej	787 (w tym 145 bezdomnych)	1204 (w tym 241 bezdomni)

Źródło: MOPS Koszalin

6.2. Kontrakt socjalny

Podstawowym narzędziem pracownika socjalnego w ramach pracy socjalnej jest kontrakt socjalny. Jest to forma umowy zawartej pomiędzy poszczególnymi członkami rodziny, a pracownikiem socjalnym. Ma on na celu zwiększenie skuteczności udzielonej

pomocy poprzez mobilizowanie osób i rodzin do podejmowania starań w celu uzyskania samodzielności. Kontrakt ma za zadanie angażować klienta do aktywnego poszukiwania pracy. Wyraźnie określone w kontrakcie zasady współpracy mobilizują i ukierunkowują pracę socjalną w procesie poprawy sytuacji klienta. Kontrakt zawierany jest w sytuacjach, w których istnieje możliwość podjęcia przez osobę lub rodzinę działań mających na celu poprawę własnej sytuacji życiowej, zwłaszcza w sytuacji bezrobocia, problemu z alkoholem.

Tabela nr 25. Liczba osób, z którymi prowadzono pracę metodą kontraktu socjalnego w 2013 r.

Dysfunkcja	Liczba klientów, z którymi podpisano kontrakt socjalny
Bezrobocie	1
Długotrwała choroba	3
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	4
Bezdomność	3
Inne (przemoc, uzależnienia, nieaktywność zawodowa)	47
Niepełnosprawność	1
Razem	59

Źródło: MOPS Koszalin

Najliczniejszą grupą świadczeniobiorców, z którymi został zawarty kontrakt socjalny były osoby uzależnione, bezrobotne i nieaktywne zawodowo.

6.3. Asystent rodziny

Do zadań asystenta rodziny należy:

- opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną,
- bezpośrednia praca w środowisku rodzinnym,
- wspieranie rodziny w rozwiązywaniu różnorodnych problemów,
- współpraca z instytucjami oraz innymi podmiotami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny,
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi itp.,
- wspieranie aktywności społecznej rodzin i propagowanie pozytywnych wzorców funkcjonowania społecznego,
- sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinach,
- monitorowanie i wspieranie procesu zmian, wzmacnianie i pokazywanie rezultatów, własnych osiągnięć, dalsze budowanie postawy aktywnej klienta.

Liczba zatrudnionych asystentów rodziny - 2 osoby, natomiast liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny – 24 rodziny.

W wyniku pracy asystentów z rodzinami osiągnięto następujące rezultaty:

- w 13 rodzinach poprawiono umiejętności w prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- w 17 rodzinach poprawie uległa dbałość o higienę osobistą i stan zdrowia,
- w 6 rodzinach udzielono pomocy w poszukiwaniu pracy,
- w 11 rodzinach udzielono pomocy w napisaniu i złożeniu istotnych pism do sądów i innych instytucji,
- w 17 rodzinach udzielono pomocy w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo – wychowawczych z dziećmi,
- w 2 rodzinach dzieci wróciły do domu z rodzin zastępczych,
- 3 rodziny zmotywowano do podjęcia terapii:
 - 1 - psychologicznej
 - 2 - leczenia uzależnienia od alkoholu

Zespół ds. Asysty rodzinnej ściśle współpracuje z:

- Sądem Rejonowym w Koszalinie, III Wydział Rodzinny i Nieletnich – udzielając informacji o sytuacji rodzinnej osób pozostających pod opieką asystent rodziny,
- I Zespołem Kuratorów w Koszalinie – w zakresie wspierania rodziny, udzielania pomocy w problemach opiekuńczo – wychowawczych z dziećmi,
- Miejską Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w Koszalinie – w zakresie pozyskania opinii oraz orzeczeń.

6.4. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Koszalinie odbywała się poprzez Zespół ds. koordynacji działań w zakresie przeciwdziałania przemocy. Zespół realizował następujące zadania:

- wdrażanie założeń „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2015” (przyjęty Uchwałą Nr XV/181/2011 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 27 października 2011r.),
- realizacja projektu „Wcześniej. Sprawniej. Skuteczniej. Godniej. Efektywniej.” – wsparcie Koszalińskiego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” współfinansowany ze środków Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w ramach Programu Ośłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”,
- udział w realizacji zadań i obsługa administracyjno - techniczna Zespołu Interdyscyplinarnego,
- realizacja procedury „Niebieskie Karty”.

Pracownicy Zespołu pełnią funkcje liderów wszystkich grup roboczych, nadzorują działania członków grup roboczych. Pracownicy socjalni Zespołu sporządzają w środowisku diagnozy rodzin, w których jest uruchomiona procedura „Niebieskie Karty”, monitorują ich funkcjonowanie.

Tabela nr 26. Liczba „Niebieskich Kart” zarejestrowanych w latach 2011-2013

Instytucje wszczynające procedurę „Niebieskie Karty”	2011r.	2012r.	2013r.
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	46	64	29
Policja	39	21	63
Oświata	2	12	10
MKRPA	1	5	3
Służba Zdrowia	-	-	1
Razem liczba zarejestrowanych Niebieskich Kart	88	102	106

Źródło: MOPS Koszalin

6.5. Pomoc dla osób opuszczających zakłady karne

Osobom po opuszczeniu zakładu karnego udzielono pomocy w formie:

- finansowej tj. zasiłków stałych, okresowych, celowych na zakup żywności, środków czystości, odzieży, obuwia, opału, posiłków oraz opłaty składki na ubezpieczenie zdrowotne dla 61 osób,
- pomocy w naturze tj. 1 gorącego posiłku w stołówce, schronienia dla 40 osób.

Wszystkie osoby, które po opuszczeniu zakładu karnego zgłosiły się do Ośrodka w sprawie udzielenia pomocy społecznej zostały poinformowane o możliwości skorzystania z pomocy specjalistycznej w formie poradnictwa prawnego, psychologicznego i pedagogicznego. Praca socjalna z w/w osobami polegała przede wszystkim na:

- motywowaniu do podjęcia działań zmierzających do poprawy sytuacji,
- mobilizacji i pomocy w kompletowaniu dokumentów niezbędnych do ubiegania się o orzeczenie stopnia niepełnosprawności – leczenie i starania o orzeczenie podjęło 5 osób,
- kierowaniu byłych osadzonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Koszalinie,
- poinformowaniu o instytucjach udzielających wsparcia rzeczowego (PCK, PKPS) oraz wydanie kart potrzebującego uprawniających do odbioru żywności pochodzącej z pomocy UE,
- skierowaniu 16 osób do Centrum Psychoterapii i Leczenia Uzależnień „ANON”,
- 4 osoby zostały zakwalifikowane i wzięły udział w projekcie „Koszaliński Program Integracji Społecznej – START”.

6.6. Działalność Klubu Integracji Społecznej

Klub Integracji Społecznej stanowi sekcję Działu Projektów Rozwojowych. Z dniem 30 czerwca 2012 r. został wpisany do Rejestru Klubów Integracji Społecznej Wojewody Zachodniopomorskiego.

Oferta Klubu Integracji Społecznej koncentruje się na wyposażeniu uczestników w wiedzę i umiejętności z zakresu wzajemnego wspierania się w pokonywaniu barier i trudności życia codziennego, wymianie informacji i doświadczeń, edukacji zdrowotnej i społecznej, zachęcie do osiągnięcia samodzielności ekonomicznej oraz ćwiczeniu umiejętności gospodarowania posiadanymi dochodami.

W ramach Klubu Integracji Społecznej w 2013 r. zarejestrowane zostały 154 osoby. Wszystkie spośród nich to uczestnicy „Koszalińskiego Programu Integracji Społecznej – START”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Rodzaje działań i formy aktywności:

- warsztaty aktywnego poszukiwania pracy,
- warsztaty rękodzieła artystycznego,
- kurs pierwszej pomocy przedmedycznej,
- trening komunikacji interpersonalnej
- „Szkoła dla rodzica”,
- warsztaty wizażu i stylizacji,
- warsztaty kulinarne,
- podstawy obsługi komputera,
- warsztaty z podstaw przedsiębiorczości.

Koszty realizacji warsztatów społeczno – zawodowych pokryte zostały ze środków w ramach projektu „Koszaliński Program Integracji Społecznej – START”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego i wyniosły 111 326,32 zł.

W ramach struktury KIS prowadzony jest Punkt Pośrednictwa Pracy Wolontarystycznej (PPPW), służący różnym podmiotom społecznym w Koszalinie i wspierający wolontariuszy w codziennej działalności.

W 2013 r. w ramach Punktu podpisano 13 porozumień o współpracy, z czego 10 w ramach programu „Wolontariat dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym”.

Głównym polem pracy dla wolontariuszy było „Pogotowie Lekcyjne” przeznaczone dla dzieci klientów Ośrodka. Spotkania pogotowia odbywały się cyklicznie jeden raz w tygodniu, każdorazowo trwając 2 godziny.

W roku sprawozdawczym odbyły się szkolenia „Jak zostać wolontariuszem?” przeznaczone dla uczniów koszalińskich gimnazjów i liceów oraz studentów Politechniki Koszalińskiej.

W roku sprawozdawczym wolontariusze MOPS wzięli udział w akcji „Zauważ mnie” organizowanej przez stowarzyszenia pacjentów z okazji Światowego Dnia Chorych na Padaczkę.

Cztery najbardziej wyróżniające się wolontariuszki PPPW otrzymały, w dowód uznania za działania na rzecz drugiego człowieka, wyróżnienia Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy

Społecznej w Koszalinie na corocznej Gali Wolontariatu organizowanej przez Stowarzyszenie Koszalińskie Centrum Wolontariatu.

7. Realizacja programów i projektów dotyczących działań z zakresu pomocy społecznej

W 2013 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koszalinie realizował programy dotyczące działań z zakresu szeroko pojętej pomocy społecznej tj.:

7.1. „Koszaliński Program Integracji Społecznej – START”

Projekt systemowy „Koszaliński Program Integracji Społecznej – START”, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, realizowany w ramach Priorytetu VII Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w partnerstwie z Powiatowym Urzędem Pracy w Koszalinie trwa od 2008 r.

Projekt skierowany jest do osób, dążących do zmiany swojej sytuacji życiowej i jak dowodzą jego dotychczasowe efekty, skutecznie przyczynia się do reintegracji społeczno-zawodowej uczestników projektu. Integracja społeczna i zawodowa uczestników projektu odbywa się poprzez kontrakty socjalne oraz programy wsparcia dla osób niepełnosprawnych.

Głównym celem projektu jest rozwijanie oraz upowszechnianie form aktywnej integracji społecznej, zawodowej oraz umożliwienie dostępu do nich osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym. Cele szczegółowe to przede wszystkim:

- poprawa dostępu do rynku pracy odbiorców projektu,
- podniesienie kwalifikacji zawodowych oraz umiejętności społecznych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- poprawa relacji rodzinnych i środowiskowych.

W 2013 r. Ośrodek realizował VI edycję projektu. Na podstawie aneksu do umowy ramowej z dnia 21 października 2013r. na realizację projektu w 2013 r. otrzymano dofinansowanie w łącznej kwocie 751 609,35 zł. Wysokość wkładu własnego, jaki Ośrodek miał obowiązek wnieść to kwota 83 512,15zł. Na dzień 31 grudnia 2013 r. wydatkowano kwotę 767 747,15 zł (91,9%).

Celem nadrzędnym projektu było zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej u 140 klientów Ośrodka będących w wieku aktywności zawodowej z terenu Miasta Koszalina. Uczestnicy projektu zostali podzieleni na cztery grupy: osoby niepełnosprawne (gr. I), osoby z problemami opiekuńczo – wychowawczymi/samotne matki i ojcowie (gr. II), osoby zagrożone bezdomnością (gr. III), osoby gotowe do aktywizacji zawodowej (gr. IV).

Rezultaty projektu z 2013 r. to m.in.:

- podjęcie zatrudnienia przez 11 uczestników projektu,
- przeprowadzenie 300 godzin doradztwa zawodowego,

- podniesienie kwalifikacji zawodowych poprzez ukończenie kursów zawodowych-podnoszących kwalifikacje przez 61 osób (eksploatacja urządzeń elektroenergetycznych do 1 kV + egzamin, magazynier z obsługą komputera, kasy fiskalnej i wózków jezdniowych + egzamin, obsługa komputera i kasy fiskalnej, operator koparki kl. III + egzamin, operator koparko-ładowarki kl. III + egzamin, opiekun osoby starszej, chorej, niepełnosprawnej + język niemiecki, pomoc kucharza, pracownik biurowy z zaawansowaną obsługą komputera, pracownik kadrowo-płacowy, pracownik ochrony mienia + egzamin, spawacz spoin pachwinowych blach i rur metodą MAG 135 i TIG 141 + egzamin, sprzedawca z obsługą kasy fiskalnej i komputera, stylizacja fryzur, stylizacja paznokci),
- przeprowadzenie 1654 godzin warsztatów w Klubie Integracji Społecznej (m.in. trening komunikacji społecznej, warsztaty aktywnego poszukiwania pracy, kurs pierwszej pomocy przedmedycznej, warsztaty wizażu i stylizacji, warsztaty rękodzieła artystycznego),
- objęcie 4 osób asystenturą osób niepełnosprawnych,
- objęcie 10 osób asystenturą osób zagrożonych bezdomnością,
- objęcie 8 rodzin wsparciem asystenta rodziny,
- wydanie 126 certyfikatów ukończenia KIS,
- upowszechnienie aktywnej integracji i pracy socjalnej poprzez zatrudnienie 4 pracowników socjalnych.

7.2. „Wektor Zmian – Koszaliński Program Wspierania Wychodzenia z Bezdomności”

Projekt innowacyjny „Wektor Zmian – Koszaliński Program Wspierania Wychodzenia z Bezdomności”, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, realizowany był w okresie od 1 lutego 2011 r. do 31 grudnia 2013r. w partnerstwie z Gminą Miastem Gdańsk/Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Gdańsku. Projekt realizowany był w ramach Priorytetu VII PO Kapitał Ludzki - Promocja Integracji Społecznej.

Główny cel projektu to poszerzenie oferty instytucji i organizacji z terenu Koszalina w pracy z osobami bezdomnymi i zagrożonymi bezdomnością, poprzez stworzenie i upowszechnienie kompleksowego systemu wspierania osób bezdomnych i wychodzących z bezdomności. Innowacja projektu polega na wprowadzeniu na terenie miasta rozwiązań dotychczas nie stosowanych prowadzących do rozwiązywania problemów osób bezdomnych.

Z początkiem stycznia 2013 r. projekt wkroczył w ostatnią fazę – upowszechniania produktu finalnego (01 stycznia 2013 r. – 31 grudnia 2013 r.).

Produktem finalnym projektu jest System Wspierania Wychodzenia z Bezdomności, którego elementami są:

- 1) Narzędzia wraz z metodologią do badania socjodemograficznego populacji osób bezdomnych na terenie miasta,

- 2) Narzędzia wraz z metodologią do badania współpracy instytucjonalnej i jej ograniczeń,
- 3) Narzędzia wraz z metodologią do badania obszarów niedoboru i zjawisk problemowych w obszarze pracy na rzecz osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością,
- 4) Model systemu współpracy i wymiany informacji pomiędzy organizacjami i instytucjami pracującymi na rzecz osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością na terenie miasta oraz narzędzia zmierzające do minimalizacji zjawisk,
- 5) Charakterystyka narzędzi wspierających proces wychodzenia z bezdomności:
 - streetworking,
 - asystentura osoby bezdomnej i/lub zagrożonej bezdomnością,
 - hierarchizacja placówek i mieszkania treningowe.

W 2013 r. w ramach ostatniego etapu projektu przeprowadzono następujące działania:

- 1) Spotkanie robocze poświęcone problematyce bezdomności z przedstawicielami instytucji i organizacji z terenu Koszalina i Powiatu Koszalińskiego. Celem spotkania było zaprezentowanie, podsumowanie i ocena dotychczasowej realizacji projektu „Wektor Zmian - Koszaliński Program Wspierania Wychodzenia z Bezdomności”, wyznaczenie kierunków kontynuacji działań oraz możliwych źródeł finansowania,
- 2) Konferencja lokalna poświęcona problematyce bezdomności z przedstawicielami instytucji i organizacji z terenu województwa zachodniopomorskiego. Zadaniem konferencji było zaprezentowanie, podsumowanie i ocena dotychczasowej realizacji projektu „Wektor Zmian - Koszaliński Program Wspierania Wychodzenia z Bezdomności” oraz wypracowanie rekomendacji zmian systemowych na poziomie ogólnokrajowym,
- 3) Konferencja krajowa z przedstawicielami instytucji i organizacji z terenu całej Polski. Konferencja odbyła się w Poznaniu, a jej celem było zaprezentowanie, upowszechnienie, podsumowanie i ocena dotychczasowej realizacji projektu oraz wypracowanie rekomendacji zmian systemowych na poziomie ogólnokrajowym,
- 4) Dystrybucja podręcznika i gry symulacyjnej stworzonej na potrzeby projektu,
- 5) Indywidualne konsultacje mające na celu przekazanie informacji o produkcie finalnym wypracowanym w ramach projektu oraz udzielenie doradztwa bezpośredniego i pośredniego w odpowiedzi na zgłaszane potrzeby. W grudniu 2013r. z konsultacji indywidualnych skorzystał Ośrodek Rehabilitacyjno-Postresocjalizacyjny w Darżewie oraz w Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynie,
- 6) Szkolenie „Bezdomność, potrzeby, możliwości – konieczność sięgania po nowe pozaustawowe narzędzia wspierające proces wychodzenia z bezdomności”. Szkolenie skierowane było do decydentów, przedstawicieli władz samorządowych,

wojewódzkich, regionalnych ośrodków polityki społecznej oraz zarządów organizacji pozarządowych,

- 7) Szkolenie „Bezdomność – rola pracowników obszarów bezpieczeństwa publicznego i znaczenie współpracy w zakresie minimalizowania negatywnych skutków zjawiska”. Szkolenie skierowane było do pracowników obszaru bezpieczeństwa publicznego (Policja, Straż Miejska, Straż Ochrony Kolei) w zakresie bezpośredniej pracy z osobami bezdomnymi oraz współpracy ze streetworkerami, asystentami i obszarem pomocy społecznej,
- 8) Szkolenie „Bezdomność – poszukiwanie nowych, skutecznych rozwiązań wspomagających proces wychodzenia z bezdomności oraz zapobiegania bezdomności” skierowane do pracowników obszaru pomocy społecznej.

Całkowita wartość projektu zaplanowana była na poziomie 997.785,00 zł. W 2013 r. w ramach realizacji projektu wydatkowano 276.618,80 zł. Podczas całego okresu realizacji projektu wydatkowano łącznie 891.128,00 zł (89,3%). Projekt w całości finansowany był ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i nie wymagał wniesienia wkładu własnego.

7.3. „Nowy zawód – nowa perspektywa”

W grudniu 2013 r., Ośrodek rozpoczął realizację projektu „Nowy zawód – nowa perspektywa”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Priorytet VII Promocja Integracji Społecznej, Poddziałanie 7.2.1. Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, którego partnerem jest Powiatowy Urząd Pracy w Koszalinie.

Projekt skierowany jest do 30 mieszkańców Koszalina, zagrożonych wykluczeniem społecznym (16 mężczyzn i 14 kobiet), w wieku 18-30 lat, posiadających status osoby bezrobotnej, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Koszalinie. Rekrutacja odbywała się do 15 stycznia 2014 r., następnie rozpoczęła się realizacja działań, na które składa się:

- indywidualne doradztwo zawodowe – 30 osób,
- trening Komunikacji Interpersonalnej z elementami warsztatów aktywnego poszukiwania pracy – 30 osób,
- szkolenia zawodowe – 30 osób (projektodawca zapewnia stypendium szkoleniowe oraz pokrywa koszty dojazdu na szkolenia),
- staże zawodowe trwające 5 miesięcy – 28 osób (projektodawca zapewnia stypendium stażowe oraz pokrywa koszty dojazdu na staż).

Wnioskowana kwota na realizację projektu to 434 260,00 zł. Projekt nie wymaga wniesienia wkładu własnego.

7.4. Projekt „Wcześniej. Sprawniej. Skuteczniej. Godniej. Efektywniej.” – wsparcie Koszalińskiego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koszalinie realizował od 01 sierpnia do 31 grudnia 2013 r. projekt „Wcześniej. Sprawniej. Skuteczniej. Godniej. Efektywniej.” - wsparcie Koszalińskiego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, współfinansowany ze środków Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w ramach Programu Ostonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”.

Głównym celem projektu była realizacja działań skierowanych na podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie skutków stosowania przemocy w rodzinie i poprawa sytuacji rodzin zagrożonych, i dotkniętych zjawiskiem przemocy oraz podniesienie świadomości i umiejętności pracowników służb społecznych w zakresie właściwego reagowania na zjawisko przemocy.

Projekt realizowany był na terenie Miasta Koszalina, a działania zaplanowane w jego ramach prowadzone były dwutorowo: poprzez realizację programów aktywizujących osiedlową społeczność na dwóch osiedlach (Lechitów i Wspólny Dom) – skierowane do wąskiej grupy odbiorców, których celem było wywołanie konkretnych zmian poprzez zwiększanie świadomości mieszkańców i prowadzenie wobec nich oddziaływań edukacyjnych. Zgodnie z przeprowadzonymi badaniami ankietowymi wśród mieszkańców oraz sporządzoną diagnozą, na Osiedlu „Lechitów” w dniu 26.10.2013r. odbył się Piknik Rodzinny. Drugim kierunkiem działań była kampania społeczno – edukacyjna: w lokalnych mediach (spot telewizyjny oraz radiowy) oraz lokalnych centrach handlowych (08.11.2013 r. oraz 12.11.2013 r.), która skierowana była do szerokiego grona odbiorców.

W ramach projektu w dniu 19.11.2013 r. odbyła się konferencja na temat zjawiska przemocy w rodzinie, jej skutków, form pomocy oraz zasad właściwego reagowania, w oparciu o Program Ostonowy „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”. Wystąpienia prelegentów, wypracowane rozwiązania i wnioski oraz informacje dotyczące instytucji udzielających pomocy, zostały opublikowane w formie materiałów pokonferencyjnych, jako praktyczny „Poradnik dotyczący zjawiska przemocy”.

Koszt całkowity projektu: 65.310,05 zł, kwota dotacji: 52.000,00 zł, wkład własny: 13.310,05zł, wydatkowano: 39 822,29 zł.

7.5. Wolontariat dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym

Program „Wolontariat dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym”, który realizowany był od 1 marca do 20 grudnia 2013 r. skierowany był do dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych.

Celem głównym było dostarczenie pozytywnych wzorców zachowań, sposobów wyrażania emocji i uczuć poprzez świadczenie usług wolontarystycznych.

Cele szczegółowe Programu:

- dostarczenie pozytywnych wzorców zachowania,
- rozwijanie u dzieci różnego rodzaju zainteresowań,
- nauka poprawnego komunikowania się,
- pomoc w organizacji czasu wolnego.

W ramach Programu podjęto i zrealizowano m.in. następujące zadania:

- udział w Programie zaproponowano pełnoletnim uczniom koszalińskich szkół ponadgimnazjalnych, wolontariuszom Koszalińskiego Centrum Wolontariatu, a także studentom Politechniki Koszalińskiej oraz pozostałych szkół wyższych mających swoje oddziały na terenie miasta,
- równolegle odbywał się nabór dzieci do Programu. Szkolenie dla kandydatów pt. „Jak zostać wolontariuszem?” przeprowadzono w 2 turach (kwiecień – maj 2013 r.). Łącznie przeszkolono 11 osób: 8 studentek z Politechniki Koszalińskiej oraz 3 wolontariuszy z Koszalińskiego Centrum Wolontariatu,
- w kwietniu, maju i czerwcu 2013 roku odbywało się kojarzenie par, tj. liczne spotkania dla wolontariuszy, dzieci i rodziców (23 kwietnia 2013 r., 8 maja 2013 r., 15 maja 2013 r., 22 maja 2013 r., 25 czerwca 2013 r.). Spotkania prowadzone były przez specjalistów Ośrodka (psycholog/pedagog), a także koordynatorów wolontariatu i miały na celu przygotowanie młodzieży do udziału w programie.

W trakcie spotkań zostały skojarzone pary dziecko-wolontariusz (proces kojarzenia wolontariuszy z dziećmi zagrożonych wykluczeniem społecznym prowadzony był przez specjalistów MOPS tzn. psychologa/pedagoga). Do udziału w Programie zakwalifikowano 18 osób (9 par). Uwieńczeniem procesu kojarzenia było zawarcie kontraktów pomiędzy wolontariuszami, a ich małymi podopiecznymi i rodzicami, a także podpisanie porozumień o wykonywaniu świadczeń wolontarystycznych.

Spotkania i wyjścia integracyjne:

- dnia 12 października uczestnicy Programu wzięli udział w wycieczce edukacyjno-integracyjnej do „Wioski Hobbitów” w Sierakowie Sławieńskim, w trakcie, której uczestniczyli w grach i zabawach terenowych, warsztatach rękodzielniczych oraz ognisku,
- dnia 25 października dzieci i wolontariusze obejrżeli film animowany „Klopsiki kontratakują” wyświetlany w Multikinie,
- w dniu 18 listopada odbyło się spotkanie integracyjne w MK Bowling – wyjście na kręgle,
- w dniu 6 grudnia odbyło się spotkanie mikołajkowe, na którym wręczono uczestnikom Programu upominki,
- w dniu 13 grudnia odbyła się wycieczka do placówki rekreacyjno-edukacyjnej „Madagaskar”.

Wydatkowana kwota 4.982,80 zł z budżetu Miasta w ramach środków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

7.6. Programy finansowane ze źródeł zewnętrznych

7.6.1. Program korekcyjno- edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie to zadanie realizowane z zakresu administracji rządowej, zlecone powiatowi. Program realizowany był w wymiarze 60 godzin zajęć grupowych i indywidualnych, prowadzonych przez osobę z odpowiednimi uprawnieniami. Zajęcia odbywały się w formie grupy otwartej – istniała możliwość dołączenia do programu nowych uczestników w trakcie jego trwania. Program adresowany był do osób stosujących przemoc zarówno kobiet, jak i mężczyzn, a pomoc oferowana w ramach Programu udzielana była bezpłatnie.

Celem głównym programu jest powstrzymanie osób stosujących przemoc od zachowań niepożądanych i doprowadzenie do zaprzestania stosowania przemocy w rodzinie. Naczelnym celem programu jest redukcja zachowań agresywnych u jego uczestników, kształtowanie postawy partnerstwa i szacunku wobec innych osób, oraz odpowiedzialności za popełnione czyny przemocowe. Program ukończyło 5 uczestników (z 11 osób, które chociaż 1 raz były na zajęciach).

Program finansowany był ze środków Wojewody Zachodniopomorskiego. W roku sprawozdawczym kwota wydatkowana na realizację to 7.470 zł.

7.6.2. Resortowy Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej

Program realizowany przez Dział Opieki Zastępczej. Udzielona dotacja wynosiła 73.262,00 zł, środki własne 93.546,19 zł, kwota wydatkowana z dotacji 72.766,00 zł i obejmowała:

- wynagrodzenia dla powstających rodzin zastępczych zawodowych z pochodnymi łączny koszt: 38.371,20 zł w tym: dotacja 15.999,00 zł, środki własne 22.372,20 zł,
- szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej 6.000,00 zł w tym: dotacja 2.996,00 zł, środki własne 3.004,00 zł,
- świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka 4.498,00 zł w tym: dotacja 2.249,00 zł, środki własne 2.249,00 zł,
- środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego 97.436,79 zł w tym: dotacja 43.106,00 zł, środki własne 54.330,78 zł,
- świadczenie związane z remontem lokalu mieszkalnego 2.500,00 zł w tym: środki własne 1.250,00 zł, dotacja 1.250,00 zł,
- wynagrodzenie wraz z pochodnymi osób zatrudnionych w rodzinie zastępczej oraz rodzinnym domu dziecka zajmujących się opieką i wychowaniem w rodzinnym domu dziecka 17.506,21 zł w tym: dotacja 7.166,00 zł, środki własne 10.340,21 zł.

Celem programu było wsparcie powiatów w tworzeniu i rozwijaniu rodzinnej pieczy zastępczej. Dodatkowo w ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej uzyskano wsparcie finansowe w postaci dofinansowania do wynagrodzenia:

- 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w kwocie: 22.331,00 zł (kwota wydatkowana: 22.058,49 zł),
- 2 asystentów rodziny w kwocie: 43.237,00 zł (kwota wydatkowana w całości).

8. Inne zadania realizowane przez MOPS

8.1. Usługi transportowe dla osób niepełnosprawnych

Ośrodek w 2013 r. realizował zadanie przewozu niepełnosprawnych mieszkańców Koszalina poprzez:

- a) zapewnienie bezpłatnego dowozu niepełnosprawnym dzieciom i młodzieży do szkół w oparciu o ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- b) zapewnienie indywidualnych przewozów osobom niepełnosprawnym na podstawie „Regulaminu przewozów osób niepełnosprawnych realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koszalinie”, będącego załącznikiem Nr 1 do Zarządzenia Prezydenta Miasta Koszalina Nr 558/2047/10 z dnia 07 kwietnia 2010 r.

Przewozy w pierwszym kwartale roku realizowane były za pomocą użytkowanego przez Ośrodek samochodu osobowego typu BUS marki Peugeot Boxer z 2004 r., przystosowanego do realizacji przewozów osób niepełnosprawnych, wyposażonego w windę dla wózków inwalidzkich. W kolejnych miesiącach realizację przewozów zlecono przewoźnikowi zewnętrznemu.

W ramach usług transportu realizowane były następujące przewozy:

- bezpłatne przewozy 10 niepełnosprawnych dzieci i młodzieży do szkół:
 - Szkoły Podstawowej Integracyjnej nr 21 przy ul. Spasowskiego 14,
 - Szkoły Podstawowej nr 13 przy ul. Rzemieślniczej 9,
 - Gimnazjum nr 4 w Zespole Szkół nr 2 przy ul. Jedności 9,
- realizacja indywidualnych zgłoszeń.

Ośrodek zabezpieczył również przewozy niepełnosprawnego dziecka do Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci Niewidomych i Słabo Widzących w Bydgoszczy. Wymienione przewozy na zlecenie Ośrodka realizowała firma zewnętrzna – 6 przewozów we wrześniu 2013 r.

Koszty transportu poniesione przez Ośrodek wyniosły 67.403,94 zł.

8.2. Wigilia Miejska

20 grudnia 2013 r. na placu przed Amfiteatrem w Koszalinie odbyła się Wigilia Miejska dla mieszkańców Koszalina pod patronatem Prezydenta Miasta Koszalina. Przy dźwiękach kolęd wykonywanych przez młodzież z Centrum Kultury 105, mieszkańcy spożywali wigilijne potrawy: barszczyk, bigos, ciasto, sałatki, przygotowane przez Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Koszalińskie.

Dla najmłodszych uczestników Wigilii przygotowano, dzięki hojności koszalińskich firm, drobne upominki. Wigilia została zorganizowana ze środków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w wysokości 11.000,00 zł.

Wsparcie finansowe i rzeczowe uzyskano również z wielu innych firm i instytucji, m.in.: Cukiernia „Kujawianka”, Firma Piek Hurt, Dega S.A. Karnieszewice, Bistro „Kot”, Bar „Irena”, Biuro Podróży „Masz Wakacje”, Firma „BiuLux”, Jeronimo Martins Polska, Wytwórnia Lodów i Mrożonej Żywności „Jaś”, Nadleśnictwo Karnieszewice, Restauracja Jamneńska, Piekarnia Drzewiańska, PPHU Bajgiel Będzino, KTBS Koszalin, Polstar, Kolor Plusz Fabryka Zabawek Pluszowych, Zakłady Mięsne Skiba, SKOK, PKO BP.

8.3. Wypoczynek letni

Ośrodek był organizatorem wypoczynku letniego w formie wyjazdowej (kolonii) dla dzieci i młodzieży w wieku od 7 do 16 lat z rodzin o najniższych dochodach, a w szczególności dysfunkcyjnych, dotkniętych problemem alkoholowym. W wyniku przetargu nieograniczonego ogłoszonego w dniu 27.05.2013 r. wyłoniono organizatora kolonii letnich: Usługi Turystyczne „GALANT” w Szczecinie, ul. Lutyków 7c. Kolonie letnie dla 92 dzieci zostały zorganizowane Ośrodkiem Kolonijnym „BRYZA” w Mrzeżynie, w terminie: 19.08-30.08.2013 r.

Na realizację kolonii wydatkowano kwotę 54.280,00 zł z budżetu miasta w ramach środków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

8.4. Zabawa mikołajkowo-święteczna dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej

W dniu 7 grudnia 2013 r. w sali Teatru Variete Muza przy ul. Morskiej 9 w Koszalinie, odbyła się zabawa mikołajkowa dla 240 dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym. Podczas imprezy dzieci uczestniczyły w licznych konkursach i wspólnej zabawie. Dodatkową atrakcją, były prezentacje wokalne lokalnych artystów, którzy wykonali repertuar świąteczny. Dla wszystkich gości został przygotowany poczęstunek, a dzieci otrzymały paczki mikołajkowe.

8.5. Staże zawodowe, roboty publiczne i praktyki studenckie

W roku sprawozdawczym w ramach umów na zorganizowanie stażu dla bezrobotnych zawieranych z Powiatowym Urzędem Pracy w Koszalinie, staże odbywało 8 osób bezrobotnych w tym:

- 4 osoby w Dziale Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Dodatków Mieszkaniowych,
- 1 osoba w Dziale Administracyjno – Technicznym,
- 1 osoba w Dziale Obsługi Świadczeń,
- 1 osoba w Dziale Opieki Zastępczej,
- 1 osoba w Dziale Usług Opiekuńczych.

Ośrodek w ramach zawartych porozumień o współpracy z: Gdańską Wyższą Szkołą Humanistyczną w Gdańsku Filia w Koszalinie, Akademią Pomorską w Słupsku, Politechniką Koszalińską, Koszalińską Wyższą Szkołą Nauk Humanistycznych w Koszalinie w zakresie organizacji wspólnych działań programowo-organizacyjnych na rzecz rozwiązywania problemów społecznych, a w szczególności odbywania praktyk studenckich, przyjął w celu odbycia studenckiej praktyki 4 studentów tj.:

- 1 student Politechniki Koszalińskiej,
- 2 studentki Koszalińskiej Wyższej Szkoły Nauk Humanistycznych,
- 1 studentka Gdańskiej Wyższej Szkoły Humanistycznej.

Zawarto również umowę dotyczącą zorganizowania i finansowania robót publicznych w ramach umowy zawartej z Powiatowym Urzędem Pracy w Koszalinie. Na tej podstawie 1 osoba odbywała roboty publiczne.

8.6. Prace społecznie użyteczne

Na mocy Porozumienia Nr 7/2013 dotyczącego zorganizowania i finansowania prac społecznie użytecznych oraz kierowania do ich wykonywania osób uprawnionych z dnia 11 lutego 2013 r., Ośrodek skierował do Powiatowego Urzędu Pracy w Koszalinie 164 osoby korzystające z pomocy społecznej, które następnie wykonywały prace społecznie użyteczne na 113 stanowiskach. Osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku korzystające ze świadczeń pomocy społecznej kierowano do: Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego, Żłobka Miejskiego, Filharmonii Koszalińskiej, Przedszkoli Nr 8, 12, 13, 14, 15, Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Pomorza Środkowego, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Polskiego Związku Głuchych, Polskiego Czerwonego Krzyża, Bałtyckiego Teatru Dramatycznego, Stowarzyszenia Przyjaciół Koszalina, Stowarzyszenia Koszalińskiego Klub „AMAZONKA”, Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej, Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, Centrum Kultury 105, Hospicjum im. Św. Maksymiliana Kolbego, Domu Samotnej Matki „Dar Serca”, Muzeum, Ligi Ochrony Przyrody, Towarzystwa Opieki Nad Zwierzętami, Stowarzyszenia Krzewienia Kultury Muzycznej „FRAZA”, Zespół Szkół nr 11, Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło w Koszalinie.

W Ośrodku na 11 stanowiskach prace społecznie użyteczne wykonywało 16 osób. Prace były realizowane w Działach: Usług Opiekuńczych, Opieki Zastępczej, Administracyjno-Technicznym, Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych, Projektów Rozwojowych oraz Ośrodka Wsparcia „Złoty Wiek”.

Osoby mogły wykonywać prace społecznie użyteczne w liczbie 10 godzin tygodniowo i 40 godzin miesięcznie. Koszt 1 godziny pracy wynosił 7,70 zł, a od 1 czerwca 2013 r. 8,00 zł.

8.7. Kandydaci na kuratorów osób częściowo ubezwłasnowolnionych oraz opiekunów prawnych

W roku sprawozdawczym na wniosek sądu rodzinnego i opiekuńczego wskazano 11 osób na kandydatów na opiekuna prawnego osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej, kuratora dla osoby częściowo ubezwłasnowolnionej lub kuratora dla osoby nieobecnej. Obowiązek wskazania kandydata przez Ośrodek wynika z dyspozycji wskazanej w art. 149 § 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

8.8. Udział w programach lokalnych

8.8.1. Program Zapobiegania Przeszłości oraz Ochrony Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli pn. „Bezpieczny Koszalin”

„Bezpieczny Koszalin” to program, którego celem jest wzrost bezpieczeństwa w Koszalinie, zapobieganie przestępczości i zachowaniom aspołecznym, itp. W ramach programu w 2013 r. Ośrodek poza ww. projektami organizował m.in. następujące działania i akcje:

- realizacja założeń „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2015”,
- udział w realizacji zadań i obsługa administracyjno-techniczna Zespołu Interdyscyplinarnego,
- zatrudnienie asystentów rodziny,
- praca socjalna, w tym zawieranie kontraktów socjalnych, prowadzenie poradnictwa specjalistycznego i zajęć terapeutycznych,
- organizacja wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym,
- realizacja Koszalińskiego Programu Wychodzenia z Bezdolności i Łagodzenia Jej Skutków na lata 2010-2015 „DROGOWSKAZ”.

8.8.2. „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Koszalina na lata 2009-2015”

Od 2009 r. Ośrodek uczestniczy w realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Koszalina na lata 2009-2015. Strategia wyznacza cele i kierunki działań dla instytucji pomocy społecznej oraz instytucji z terenu miasta, podejmowanych w celu poprawy życia, zabezpieczenia społecznego oraz zaspokojenia potrzeb mieszkańców.

Ośrodek, jako Lider w realizacji Strategii uczestniczy w pracach Zespołu ds. monitorowania i wdrażania Strategii oraz jest odpowiedzialny za obsługę administracyjną. Zespół spotkał się w roku sprawozdawczym dwukrotnie, w miesiącach

lutym i kwietniu. Członkowie Zespołu ds. wdrażania i monitorowania Strategii uczestniczyli również w spotkaniach roboczych organizowanych w ramach realizacji „Koszalińskiego Programu Wychodzenia z Bezdomności i Łagodzenia jej Skutków na lata 2010-2015 DROGOWSKAZ”.

Działalność zespołu objęła:

- przygotowanie sprawozdania z realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Koszalin za rok 2012 (sprawozdanie z realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta za rok 2012 zostało przyjęte Uchwałą Rady Miejskiej Nr XXXII/491/2013 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 23 maja 2013r.),
- organizacja spotkań Zespołu roboczego,
- udział w spotkaniach roboczych organizowanych w ramach realizacji „Koszalińskiego Programu Wychodzenia z Bezdomności i Łagodzenia jej Skutków na lata 2010-2015 DROGOWSKAZ”.

Określone w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych cele i kierunki działań realizowane są przez poszczególne instytucje i organizacje, działające na polu szeroko rozumianej polityki społecznej na terenie Koszalina. Informacja na temat realizowanych działań za 2013 r. zostanie przedstawiona Radzie Miejskiej odrębnym sprawozdaniem.

8.8.3. Koszaliński Program Wychodzenia z Bezdomności i Łagodzenia Jej Skutków na lata 2010-2015 „DROGOWSKAZ”

DROGOWSKAZ jest programem przyjętym przez Radę Miejską i realizowanym od 2010 r. Z uwagi na fakt, iż program nie dysponuje własnym budżetem jego cele i zadania realizują poszczególne instytucje i organizacje pozarządowe z terenu miasta pracujące z i na rzecz osób bezdomnych oraz zagrożonych bezdomnością.

Program skupia się wokół działań:

- profilaktycznych (diagnoza środowisk zagrożonych bezdomnością, zmiana wizerunku osób bezdomnych w odbiorze społecznym, budowanie modelu współpracy z osobami bezdomnymi),
- osłonowych (zabezpieczenie schronienia i opieki zdrowotnej, zabezpieczenie gorącego posiłku, odzieży i pomocy finansowej),
- integracyjnych (aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezdomnych).

W ramach Programu w 2013 r. kontynuowano współpracę z:

- Komendą Miejską Policji w Koszalinie,
- Strażą Miejską w Koszalinie,
- Towarzystwem Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło Koszalińskie,
- Caritas Diecezji Koszalińsko – Kołobrzeskiej ,
- Oddziałem Rejonowym Polskiego Czerwonego Krzyża ,

- Polskim Komitetem Pomocy Społecznej,
- Powiatowym Urzędem Pracy w Koszalinie,
- Ochotniczym Hufcem Pracy Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży w Koszalinie,
- Ośrodkiem Terapii i Opieki nad Nietrzeźwymi Sp. z o.o.,
- Centrum Psychoterapii i Leczenia Uzależnień „ANON”,
- Strażą Ochrony Kolei.

W ramach Programu w 2013r. nadal realizowane były zadania takie jak w latach ubiegłych. Głównym zadaniem było udoskonalenie systemu pomocy osobom bezdomnym przebywającym na terenie Miasta Koszalina.

Działania w programie w 2013 r. były podzielone na trzy obszary tematyczne (profilaktyka, zabezpieczenie schronienia i opieki zdrowotnej oraz gorącego posiłku, odzieży i pomoc finansowa, aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezdomnych) ze wskazaniem podmiotów zaangażowanych bezpośrednio w realizację zadań.

Ośrodek zrealizował:

- 1 spotkanie zespołu roboczego,
- 1 spotkanie z młodzieżą gimnazjalną dotyczące zmiany wizerunku osoby bezdomnej;
- w marcu 2013 r. zawarto porozumienie z Domem Miłosierdzia o współdziałaniu i zintegrowaniu działań na rzecz wspierania osób z wychodzenia z bezdomności oraz łagodzenia jej skutków na terenie Miasta Koszalina,
- prowadzono ilościowy monitoring zjawiska bezdomności na terenie Miasta.

9. Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi

1) Współpraca z Publicznym Ośrodkiem Adopcyjnym w Koszalinie to m.in.:

- zgłaszanie do ośrodka adopcyjnego informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,
- dokonywanie z udziałem przedstawiciela ośrodka adopcyjnego oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej,
- dokonywanie z udziałem przedstawiciela ośrodka adopcyjnego oceny rodziny zastępczej, pogotowia rodzinnego i rodzinnych domów dziecka,
- przekazywanie oświadczeń opiekunów prawnych dzieci oraz oświadczeń woli małoletnich dotyczących zgody na przysposobienie.

2) Współpraca z Miejską Poradnią Pedagogiczno – Psychologiczną to m.in.:

- kierowanie rodziców z dziećmi na konsultację do poradni,
- pomoc w uzyskaniu przez pracowników socjalnych i asystentów rodziny diagnoz, opinii oraz orzeczeń z zakresu funkcjonowania dzieci pozostających pod opieką poradni.

3) Współpraca z pedagogami szkolnymi z terenu Koszalina to m.in.:

- pomoc w pozyskaniu stypendium dla uczniów,
- wymiana informacji dot. dziecka i jego zachowania,
- współpraca w ramach grupy roboczej,
- współpraca pracowników socjalnych i asystentów rodziny z pedagogami szkolnymi.

4) Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Koszalinie to m.in.:

- typowanie osób bezrobotnych podopiecznych Ośrodka do prac społecznie użytecznych, jako forma aktywizacji zawodowej, na rzecz organizacji pozarządowych,
- współpraca i wymiana informacji w zakresie realizowanych projektów z udziałem osób wykluczonych społecznie zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy.

5) Współpraca z Sądem Rejonowym w Koszalinie i Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej to m.in.:

- pozyskiwanie informacji o funkcjonowaniu rodziny w środowisku,
- uczestnictwo w sprawach sądowych dotyczących podopiecznych,
- bieżące informowanie sądu o sytuacji rodzinnej rodzin pozostających pod opieką asystenta rodziny, wymiana informacji z pracownikami Sądu oraz pomoc podopiecznym w realizacji postanowień i wyroków,
- współpraca w zakresie wspierania rodziny, udzielania pomocy w problemach opiekuńczo-wychowawczych z dziećmi, kształtowanie prawidłowych postaw rodzicielskich u podopiecznych.

6) Współpraca z placówkami służby zdrowia to m.in.:

- zgłoszenia pielęgniarek środowiskowych w sprawie objęcia rodziny/osoby usługami opiekuńczymi,
- ustalanie terminów wizyt i wspólne wejścia z lekarzami w środowisko.

7) Współpraca z Zarządem Budynków Mieszkalnych w Koszalinie to m.in.:

- sporządzanie opinii na temat sytuacji materialno-bytowej klientów,
- pomoc w pozyskaniu lokali mieszkalnych,
- pomoc w napisaniu wniosków o rozłożenie zaległości czynszowych na spłatę w ratach,
- kontakt w zakresie remontów pozostających w zakresie ZBM,
- kierowanie wniosków o pomoc w uprzątnięciu mieszkań, ich dezynfekcji, dezynsekcji,

- współpraca przy realizacji projektu innowacyjnego „Wektor zmian – Koszaliński Program Wspierania Wychodzenia z Bezdomności”.

8) Współpraca z Komendą Miejską Policji w Koszalinie to m.in.:

- patrolowanie Koszalina w ramach akcji zima,
- wnioski o interwencje,
- asystowanie pracownikowi socjalnemu w środowiskach, gdzie jego bezpieczeństwo może być zagrożone,
- pozyskiwanie informacji dotyczących przeprowadzanych interwencji w miejscu zamieszkania świadczeniobiorców,
- współpraca przy realizacji projektu innowacyjnego „Wektor zmian – Koszaliński Program Wspierania Wychodzenia z Bezdomności”.

9) Współpraca ze Strażą Miejską w Koszalinie to m.in.:

- patrolowanie Koszalina w ramach akcji zima,
- wnioski o interwencje,
- współpraca przy realizacji projektu innowacyjnego „Wektor zmian – Koszaliński Program Wspierania Wychodzenia z Bezdomności”.

10) Współpraca z Centrum Kultury 105 w Koszalinie to m.in.:

- współorganizacja spotkania wigilijnego na placu przed Amfiteatrem,
- udział podopiecznych Ośrodka w akcji „Kino z rodziną” w bezpłatnych lub za 1 zł seansach filmowych,
- udział dzieci w półkoloniach w Pałacu Młodzieży.

11) Współpraca z Centrum Psychoterapii i Leczenia Uzależnień „ANON” to m.in.:

- uczestnictwo ANON w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego,
- konsultowanie i/lub leczenie osób uzależnionych od alkoholu i dorosłych członków rodzin z problemem alkoholowym.

12) Współpraca z Oddziałem Rejonowym Polskiego Czerwonego Krzyża to m.in.:

- wydawanie produktów żywnościowych dla podopiecznych Ośrodka,
- pomoc w uzyskaniu sprzętu rehabilitacyjnego dla osób niepełnosprawnych,
- współpraca przy realizacji projektu innowacyjnego „Wektor zmian – Koszaliński Program Wspierania Wychodzenia z Bezdomności”.

13) Współpraca z Kołem Koszalińskim Towarzystwa Pomocy im. Świętego Brata Alberta to m.in.:

- współpraca w zakresie realizacji zadania z zakresu pomocy społecznej pn. „Udzielanie schronienia osobom bezdomnym przebywającym na terenie Miasta Koszalina”,
- współorganizacja spotkania wigilijnego na placu przed Amfiteatrem,
- współpraca przy realizacji projektu innowacyjnego „Wektor zmian – Koszaliński Program Wspierania Wychodzenia z Bezdomności”.

14) Współpraca z Zarządem Okręgowym Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Koszalinie to m.in.:

- dystrybucja produktów żywnościowych dla podopiecznych Ośrodka,
- współpraca przy realizacji projektu innowacyjnego „Wektor zmian – Koszaliński Program Wspierania Wychodzenia z Bezdomności”.

15) Współpraca z Caritas Diecezji Koszalińsko – Kołobrzeskiej to m.in.:

- informowania bezdomnych o możliwości korzystania z zaopatrzenia w żywność, odzież i środki higieny osobistej w Caritas,
- współpraca przy realizacji projektu innowacyjnego „Wektor zmian – Koszaliński Program Wspierania Wychodzenia z Bezdomności”.

16) Współpraca z Polskim Związkiem Głuchych - Specjalistyczną Poradnią Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży z Wadą Słuchu w Koszalinie to m.in.:

W ramach porozumienia zawartego w dniu 29 września 2010r. współpracowano w zakresie:

- wspierania osób z uszkodzonym słuchem, mową wraz z zaburzeniami współistniejącymi,
- interwencja pracownika socjalnego w sytuacjach wskazanych przez pracowników Poradni.

17) Współpraca z Polskim Stowarzyszeniem na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Koszalinie to m.in.:

- nadzór merytoryczny nad działalnością Warsztatów Terapii Zajęciowej,
- współpraca w zakresie kierowania osób z niepełnosprawnością intelektualną do Środowiskowego Domu Samopomocy.

18) Współpraca z Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. w Koszalinie to m.in.:

- realizacja zadania - sprawienie pochówku osób bezdomnych, samotnych nieznanymi, dzieci martwo urodzonych.

19) Współpraca z Radą Osiedla „Wspólny Dom” i Klubem KSM „Nasz Dom”

to m.in.:

- współorganizacja i udział osób korzystających z pomocy społecznej w wieczorze wigilijnym seniorów,
- udział dzieci w imprezie wyjazdowej do miejscowości Paproty,
- realizacja programów aktywizujących osiedlową społeczność – skierowane do wąskiej grupy odbiorców, których celem było wywołanie konkretnych zmian poprzez zwiększanie świadomości mieszkańców i prowadzenie wobec nich oddziaływań edukacyjnych.

20) Współpraca z Radą Osiedla „Rokosowo” to m.in.:

- udział dzieci w zabawie choinkowej.

21) Współpraca z Radą Osiedla „Lechitów” to m.in.:

- realizację programów aktywizujących osiedlową społeczność. Na Osiedlu „Lechitów” w dniu 26.10.2013r. odbył się Piknik Rodzinny.

22) Współpraca z Liceum Ogólnokształcącym nr 2 w Koszalinie to m.in.:

- organizacja spotkania wigilijnego i ufundowanie paczek świątecznych dla dzieci (w wieku 3-13 lat) podopiecznych Ośrodka.

23) Współpraca z Jeronimo Martins Dystrybucja S.A. – Centrum Dystrybucyjne w Koszalinie to:

- darowizna w postaci słodyczy, zabawek dla dzieci z rodzin będących pod opieką Ośrodka.

10. Działalność Informacyjno –promocyjna

Ośrodek realizuje założenia Miasta w zakresie polityki informacyjnej oraz promocyjnej na rzecz mieszkańców, przede wszystkim rodzin objętych wsparciem lub potrzebujących pomocy. Ośrodek pomaga w trudnych życiowych sytuacjach, prowadzi akcje społeczno – informacyjne adresowane do grup zagrożonych marginalizacją, wykluczeniem społecznym.

W 2013 r. przeprowadzono następujące działania w tym zakresie:

- komentowanie w mediach zdarzeń, które miały miejsce w kraju dotyczących spraw społecznych,
- udział pracownika socjalnego w programie TVP Szczecin „Barka” nt. bezdomności,
- Program informacyjny w TV Max nt. akcji „Zima” oraz problemów osób bezdomnych,
- Radio ESKA - rozmowa nt. zagrożeń związanych z bezdomnością uliczną,
- Radio PLUS – rozmowa nt. bezdomności w Koszalinie,
- informowanie mediów o akcjach organizowanych przez MOPS np. Międzynarodowy Dzień Osób Starszych, Wigilia Miejska,
- akcja medialna dotycząca poszukiwania kandydatów na rodziny zastępcze: TV MAX, TVP Szczecin, Radio Plus, ESKA, RMF MAX, Głos Koszaliński, Gazeta Miasto, Gość Niedzielny,
- udzielenie wywiadów dla Radia ESKA Koszalin – dotyczących realizacji projektu „Wcześniej. Sprawniej. Skuteczniej. Godniej. Efektywniej. - wsparcie Koszalińskiego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” oraz na temat zjawiska przemocy, Programu korekcyjno–edukacyjnego dla sprawców przemocy, udziału w Tygodniu Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przystępstwem,
- zaktualizowanie strony internetowej www.profuturo.koszalin.pl powstałej na podstawie Porozumienia z Policją - zakładka „Reagujesz - Ratujesz”. Na stronie znaleźć można informacje o instytucjach pomagających ofiarom przemocy oraz narzędzie umożliwiające proste uzyskanie informacji, kto i w jakim rejonie Koszalina jest dzielnicowym, pracownikiem socjalnym, kuratorem i bezpośredni kontakt do tych osób,
- strona internetowa www.mops.koszalin.pl i BIP Ośrodka – bieżąca aktualizacja w zakresie informacji dotyczących pomocy osobom doświadczającym i stosującym przemoc oraz w zakresie realizacji projektu „Wcześniej. Sprawniej. Skuteczniej. Godniej. Efektywniej. – wsparcie Koszalińskiego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”, współfinansowanego ze środków Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w ramach Programu Ośronowego „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie”,
- kampania informacyjna dot. konieczności reagowania na zjawisko przemocy w rodzinie (w ramach projektu „Wcześniej. Sprawniej. Skuteczniej. Godniej. Efektywniej. - wsparcie Koszalińskiego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”) - produkcja i emisja dwóch spotów: telewizyjnego i radiowego, dotyczących konieczności reagowania na przemoc w rodzinie,
- kampania społeczno–edukacyjna – zachęcająca do zgłaszania niepokojących sytuacji dotyczących przemocy w rodzinie – 2 akcje społeczne w centrach handlowych (w ramach projektu „Wcześniej. Sprawniej. Skuteczniej. Godniej. Efektywniej. -

- wsparcie Koszalińskiego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”) – zakładki do książek z informacją gdzie szukać pomocy, piłeczki antystresowe, balony,
- opracowanie i dystrybucja „Poradnika dotyczącego zjawiska przemocy” – dla osób pracujących na w instytucjach zaangażowanych w tematykę przeciwdziałania przemocy w rodzinie (w ramach projektu „Wcześniej. Sprawniej. Skuteczniej. Godniej. Efektywniej. - wsparcie Koszalińskiego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”),
 - organizacja Pikniku Rodzinnego dla mieszkańców Osiedla „Lechitów” - celem zintegrowania lokalnej społeczności i uświadomienia konieczności reagowania na przemoc (w ramach projektu „Wcześniej. Sprawniej. Skuteczniej. Godniej. Efektywniej. - wsparcie Koszalińskiego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”),
 - zorganizowanie konferencji „Przemoc w Rodzinie – skutki, formy pomocy, zasady reagowania „jej celem było zwrócenie uwagi na problem przemocy w rodzinie i poznanie aspektów jej występowania, a także zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania zjawisku przemocy, (w ramach projektu „Wcześniej. Sprawniej. Skuteczniej. Godniej. Efektywniej. – wsparcie Koszalińskiego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”),
 - udział w I Regionalnym Kongresie Kobiet w Koszalinie, w dniu 3 marca.

11. Wybrane działania w celu poprawy funkcjonowania Ośrodka

W 2013 r. podjęto szereg działań, mających na celu poprawę warunków pracy pracowników Ośrodka oraz zwiększenia poczucia zadowolenia klientów ze świadczonych usług, a mianowicie:

1) w zakresie remontów, modernizacji i adaptacji:

- przeprowadzono remont dwóch pomieszczeń biurowych w budynku przy al. Monte Cassino 2, w tym w jednym z nich wymieniono również wykładzinę podłogową,

2) w zakresie wyposażenia:

- na bieżąco zabezpieczano stanowiska pracy w niezbędne wyposażenie,

3) w zakresie komputeryzacji:

- z budżetu Ośrodka zakupiono 3 nowe stacjonarne zestawy komputerowe z oprogramowaniem i urządzeniami peryferyjnymi.

12. Potrzeby

1) Potrzeby w zakresie remontów, modernizacji i adaptacji:

- planowane remonty:
- bieżące remonty w ramach potrzeb,
- zabezpieczenie antykorozyjne pokrycia dachu, remont sanitariatów, w budynku przy ul. Podgórznej 16,

- remont sanitariatów Ośrodka Wsparcia „Złoty Wiek”,
- malowanie części pomieszczeń Ośrodka (około 25 pomieszczeń),
- remont pomieszczeń piwnicznych w budynku przy ul. Podgórnej 16,
- remont dwóch toalet na parterze budynku przy Al. Monte Cassino 2.

2) Potrzeby w zakresie inwestycji w infrastrukturę informatyczną:

- planowane inwestycje:
- W celu pełnego wykorzystania „Zintegrowanego Systemu Informatycznego” konieczna jest budowa sieci teleinformatycznej w budynkach przy ul. Podgórnej 16 i ul. Morskiej 43. Wykonanie sieci teleinformatycznej w wymienionych lokalizacjach, wraz z odpowiednimi urządzeniami sieciowymi i centralkami telefonicznymi pozwolą obniżyć koszty usług telefonicznych w związku z możliwością zrezygnowania, z co najmniej kilku linii telefonicznych.

3) Potrzeby w zakresie komputeryzacji:

- zintegrowanie wszystkich jednostek organizacyjnych Ośrodka, w tym Rejonów Pracy Socjalnej, poprzez połączenie ich siecią światłowodową, z wcześniejszą budową wewnętrznych sieci teleinformatycznych w budynku przy ul. Podgórnej 16 oraz przy ul. Morskiej 43,
- wymiana najstarszych zestawów komputerowych – 28 zestawów wraz z urządzeniami peryferyjnymi i oprogramowaniem.

4) Potrzeby w zakresie opieki nad osobami starszymi:

- utworzenie domu pomocy społecznej wraz z ośrodkiem wsparcia.

5) Potrzeby w zakresie realizacji programów i projektów:

- kontynuacja projektu systemowego „Koszaliński Program Integracji Społecznej – START”, w tym programu integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego,
- realizacja projektu „Nowy zawód – nowa perspektywa”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego,
- propagowanie i rozwijanie rodzinnej opieki zastępczej w ramach Resortowego Programu Wspierania Jednostek Samorządu Terytorialnego w Budowaniu Lokalnego Systemu Opieki nad Dzieckiem i Rodziną,
- ubieganie się o nowe projekty finansowane ze środków zewnętrznych.

Wykaz tabel

Tabela nr 1. Zatrudnienie w Ośrodku w podziale na komórki wg stanu na 31.12.2013 r.

Tabela nr 2. Pracownicy zatrudnieni na stanowisku pracownik socjalny wg stanu na dzień 31.12.2013 r.

Tabela nr 3. Wykształcenie pracowników Ośrodka w podziale na komórki wg stanu na 31.12.2013 r.

Tabela nr 4. Wydatki na realizację wszystkich zadań Ośrodka w latach 2012-2013

Tabela nr 5. Wydatki realizowane przez Ośrodek w latach 2011-2013

Tabela nr 6. Realizacja pomocy w formie zasiłków celowych i okresowych oraz składek na ubezpieczenie społeczne w latach 2011-2013

Tabela nr 7. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych w latach 2011-2013

Tabela nr 8. Liczba gospodarstw domowych, którym przyznano dodatki mieszkaniowe w latach 2011-2013

Tabela nr 9. Wypłata dodatków mieszkaniowych w latach 2011-2013

Tabela nr 10. Typy gospodarstw domowych, którym przyznano dodatki mieszkaniowe w latach 2011-2013

Tabela nr 11. Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w latach 2011-2013

Tabela nr 12. Rodzaj i wysokość świadczeń rodzinnych wypłacanych w roku 2013

Tabela nr 13. Zestawienie liczby osób korzystających ze świadczeń w latach 2011–2013

Tabela nr 14. Wydatkowane kwoty na świadczenia rodzinne w latach 2011-2013

Tabela nr 15. Liczba wniosków oraz kwoty wypłaconych świadczeń w latach 2011–2013

Tabela nr 16. Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka w 2013 r.

Tabela nr 17. Liczba osób usamodzielnianych korzystających ze świadczeń w latach 2011-2013

Tabela nr 18. Liczba konsultacji udzielonych w latach 2011-2013 z podziałem na formy poradnictwa specjalistycznego

Tabela nr 19. Liczba osób, którym przyznano dofinansowanie oraz wydatkowanie środków na poszczególne zadania z zakresu rehabilitacji społecznej w latach 2011-2013

Tabela nr 20. Dofinansowanie w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd”

Tabela nr 21. Odsetek mieszkańców Koszalina korzystających z pomocy społecznej z tytułu ustawy o pomocy społecznej w latach 2011-2013

Tabela nr 22. Powody trudnej sytuacji życiowej rodzin klientów systemu pomocy społecznej najczęściej występujące w latach 2011–2013

Tabela nr 23. Liczba skarg w latach 2011-2013

Tabela nr 24. Liczba rodzin objętych wyłącznie pracą socjalną w 2013 r.

Tabela nr 25. Liczba osób, z którymi prowadzono pracę metodą kontraktu socjalnego w 2013 r.

Tabela nr 26. Liczba „Niebieskich Kart” zarejestrowanych w latach 2011-2013

Wykaz wykresów

Wykres nr 1. Wydatki realizowane przez Ośrodek w 2013 r.

Wykres nr 2. Liczba osób korzystających z zasiłków stałych w latach 2011-2013

Wykres nr 3. Liczba osób korzystających ze wsparcia Schroniska dla bezdomnych w latach 2011-2013

Wykres nr 4. Liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej w latach 2011-2013

Wykres nr 5. Liczba osób, którym przyznano pomoc w formie składki zdrowotnej w latach 2011-2013

Wykres nr 6. Fluktuacja liczby środowisk klientów systemu pomocy społecznej otrzymujących wsparcie w ramach ustawy o pomocy społecznej w latach 2011-2013